

ผลการวิจัยการเลือกตั้งและพฤติกรรมการเลือกตั้ง

๑. วิธีการเก็บข้อมูล

๑. การเลือกตำบลที่จะทำการวิจัย โดยที่อำเภอภินทรบุรี เป็นอำเภอขนาดใหญ่พื้นที่กว้างขวาง และมีจำนวนประชากรมากถึง ๘๑,๓๒๔ คน อำเภอภินทรบุรีแบ่งออกเป็น ๑๒ ตำบล คือ ๑. ตำบลภินทร ๒. ตำบลหาคนางแก้ว ๓. ตำบลสาเกตเคียน ๔. ตำบลยานรี ๕. ตำบลวังตะเคียน ๖. ตำบลบ่อทอง ๗. ตำบลเมืองเก่า ๘. ตำบลหนองกึ ๙. ตำบลบ้านนา ๑๐. ตำบลนาแหม ๑๑. ตำบลสนทรี ๑๒. ตำบลวังศาล ดังนั้น ในการวิจัยจึงไม่สามารถเก็บข้อมูลจากทุกตำบลได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนในตำบลที่อยู่ใกล้อำเภอภินทร ๒ ตำบล คือ ตำบลเมืองเก่า และตำบลหาคนางแก้ว และสุ่มตัวอย่างจากประชาชนในตำบลที่อยู่ไกลจากอำเภอ ๒ ตำบล คือ ตำบลสนทรี และตำบลวังตะเคียน รวมทั้งการสุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลด้วย วิธีการนี้ทำให้ได้ตัวอย่างหรือตัวแทนของประชากรทั้งอำเภอ ตลอดจนทำให้มีโอกาสศึกษาได้ว่า ระยะเวลาหรือความถี่ที่ไกลไกลของตำบลต่าง ๆ จากอำเภอนั้นจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติความเชื่อและต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งหรือไม่ ประการใด

๒. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในขั้นแรกผู้วิจัยตั้งใจจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Systematic Sampling โดยการสอบถามประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เริ่มจากบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง คนที่ ๑ ไปคนที่ ๑๑, ๒๑, ๓๑ .... ตามลำดับ แต่ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่าวิธีการดังกล่าวมีปัญหาหลายประการ และอาจจะไม่สามารถกระทำได้อีก เนื่องจากเป็นเรื่องยุ่งยากที่จะติดตามบุคคลที่กำหนดไว้ได้ เพราะมีประชาชนจำนวนมากไม่ยอมออกไปทำงานในท้องถิ่นเป็นเวลานานแล้วแต่มีใจแจ่มใส ประกอบกับการออกไปสัมภาษณ์อาจไม่พบกับบุคคลดังกล่าว และการนัดหมายผู้ถูกสัมภาษณ์ทำได้ยากและใช้เวลานาน ผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาจึงตกลงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยถือว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละคนสามารถเป็นตัวอย่างได้ แต่ในการดำเนินการสุ่มตัวอย่างนี้มีหลักการว่าจะต้อง

ทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปทุก ๆ หมู่บ้านในแต่ละตำบลตามที่ใดกำหนดไว้ ดังนั้น การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้จึงได้ประชากรที่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มใด

๓. การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ให้ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นครูประจำอยู่ในหมู่บ้านเป็นผู้สอบถาม โดยให้หัวหน้ากลุ่มครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ทำการคัดเลือก ครูที่มีความรับผิดชอบและประจำอยู่ในหมู่บ้านออกไปสอบถามประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านของตน ในระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๘ การสอบถามผู้วิจัยได้ขอกความเข้าใจในการสอบถาม ตลอดจนทำการทดลองแบบสอบถาม (pretesting) ให้ครูเป็นตัวอย่าง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ตรวจสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ผลการตรวจสอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าถูกต้องตรงกัน จึงเป็นที่เชื่อถือได้ว่ากลุ่มครูผู้ออกสอบถามได้ไปสอบถามจริง สำหรับจำนวนที่จะสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้จำนวน ๑ % ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๕๑๘

๒. ผลการวิจัย

การวิจัยถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๕๑๘ นี้ ได้แบ่งหัวข้อการศึกษาวินิจฉัยออกได้ดังนี้ คือ

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ
๒. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง
๓. ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๔. ความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๕. ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเมืองและการปกครอง

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ตาราง ๑

จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดและจำนวนที่สุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ตำบล	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	สุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
๑	หากนางแก้ว	๑๕๑๓	๒๐	๑.๐๔
๒	เมืองเก่า	๕๔๒๖	๕๕	๑.๐๑
๓	นนทรี	๒๖๓๓	๒๕	๑.๑๐
๔	วังตะเคียน	๓๘๔๔	๔๐	๑.๐๑
๕	เทศบาล	๒๔๕๓	๑๑๓	๔.๖๓

ถึงไกลแล้วว การสุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยการกำหนดจากบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะมีปัญหาเกิดขึ้น เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อ มีการย้ายที่อยู่ แคมโงแจงย้ายหรือไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นอื่น การติดต่อสอบถามไม้อาจจะกระทำไค้ ดังนั้น จึงได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยถือว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนสามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มได้ และพยายามให้การสุ่มตัวอย่างกระจายไปอย่างทั่วถึง โดยการสุ่มตัวอย่างหลาย ๆ หมู่บ้านในแคะตำบล

จากตาราง ๑ จะเห็นว่าการสุ่มตัวอย่างใช้อัตราส่วนร้อยละ ๑ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ยกเว้นในเขตเทศบาลซึ่งทำการสุ่มตัวอย่าง ๑๑๓ คน หรือเท่ากับ ๔.๖๓ %

ตาราง ๒
จำนวนประชากรที่สูบบุหรี่อย่างจำแนกตามเพศ

ลำดับที่	ตำบล	ชาย	หญิง	ไม่ไ้ระบุ	รวมร้อยละ
๑	หาดนางแก้ว	๖๕ (๑๓)	๓๕ (๗)	—	๑๐๐ (๒๐)
๒	เมืองเก่า	๖๐ (๓๓)	๔๐ (๒๒)	—	๑๐๐ (๕๕)
๓	นนทรี	๗๖ (๑๕)	๒๐ (๕)	๔ (๑)	๑๐๐ (๒๕)
๔	วังตะเคียน	๗๒.๕๐ (๒๕)	๒๗.๕๐ (๑๑)	—	๑๐๐ (๔๐)
๕	เทศบาล	๓๘.๔๖ (๔๕)	๒๑.๕๔ (๗๒)	—	๑๐๐ (๑๑๗)

แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับกลับคืนมาในอัตราสูงกล่าวคือ การสอบถามได้รับความร่วมมือจากประชาชนผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากได้ให้รองกรรมการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งประจำอยู่ตามหมู่บ้าน และได้รับความนับถือจากประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้สอบถาม ผลปรากฏว่าจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง โดยเฉพาะตำบลนนทรี และตำบลวังตะเคียน เป็นชายถึง ๗๖ % และ ๗๒.๕๐ % ตามลำดับ ยกเว้นในเขตเทศบาลตำบลกบินทร์ ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหญิงมากกว่าชาย โดยให้สัมภาษณ์ถึง ๒๑.๕๔ % ซึ่งอธิบายได้ว่าเป็นเพราะผู้หญิงในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ช่วยค้าขายภายในบ้าน ส่วนผู้ชายออกไปก่อกองธุรกิจ และทำการค้านอกบ้าน

ตาราง ๓

อายุ

	หาคณางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ๒๐-๒๔	-	๓.๒๔ (๒)	๔ (๑)	๑๒.๕๐ (๕)	๑๖.๒๔ (๑๕)	๑๐.๕๔
๒. ๒๕-๒๙	๕ (๑)	๕.๕๕ (๓)	๔ (๑)	๑๐ (๔)	๑๔.๕๓ (๑๗)	๑๐.๑๑
๓. ๓๐-๓๔	๕ (๑)	๕.๕๕ (๓)	๔ (๒)	๒.๕๐ (๑)	๑๑.๕๖ (๑๔)	๘.๑๗
๔. ๓๕-๓๙	๑๕ (๓)	๗.๒๓ (๔)	๑๖ (๔)	๒๒.๕๐ (๕)	๑๑.๕๖ (๑๔)	๑๓.๒๓
๕. ๔๐-๔๔	๓๐ (๖)	๑๒.๓๓ (๗)	๒๔ (๗)	๑๕ (๖)	๑๘.๘๐ (๒๒)	๑๘.๒๕
๖. ๔๕-๔๙	๒๕ (๕)	๑๖.๓๒ (๕)	๑๒ (๓)	๒๐ (๔)	๑๖.๒๕ (๑๕)	๑๗.๑๒
๗. ๕๐-๕๔	๒๐ (๔)	๑๖.๓๒ (๕)	๑๒ (๓)	๗.๕๐ (๓)	๕.๑๓ (๖)	๕.๗๓
๘. ๕๕-๖๐	-	๑๐.๕๑ (๖)	๔ (๑)	๒.๕๐ (๑)	๒.๕๖ (๓)	๔.๒๘
๙. ๖๐ ปีขึ้นไป	-	๒๑.๘๒ (๑๒)	๑๒ (๓)	๗.๕๐ (๓)	๒.๕๖ (๓)	๘.๐๗
รวม	๑๐๐ (๒๐)	๑๐๐ (๕๕)	๑๐๐ (๒๕)	๑๐๐ (๕๐)	๑๐๐ (๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๓ ปรากฏว่าอายุของผู้ให้สัมภาษณ์กระจายค่อนข้างดี โดยผู้ถูกสัมภาษณ์มีอายุในวัยต่าง ๆ กัน แต่อายุของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ในวัยกลางคนค่อนข้างมาก คือเป็นผู้มีอายุในช่วง ๓๕ - ๓๙ ปี จำนวน ๑๓.๒๓ % ในช่วง ๔๐ - ๔๔ ปี จำนวน ๑๘.๒๕ % และในช่วง ๔๕ - ๔๙ ปี จำนวน ๑๗.๑๒ % เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนถึง ๔๘.๐๓ % ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง ๕๕ - ๖๐ ปีมีเพียง ๔.๒๘ % ซึ่งค่อนข้างน้อย

ตาราง ๔

อาชีพ

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. กสิกรรม	๘๕ (๑๗)	๗๐.๕๑ (๓๕)	๘๘ (๒๒)	๗๐ (๒๘)	.๘๕ (๑)	๔๑.๒๓
๒. ธุรกิจ, การค้า	๕(๑)	๗.๒๗ (๔)	๘ (๒)	๑๒.๕๐ (๕)	๒๕.๕๖ (๓๖)	๓๕.๒๔
๓. รับจ้าง	๑๐(๒)	๒๑.๘๒ (๑๒)	—	๑๕ (๖)	๕.๕๘ (๗)	๑๐.๕๐
๔. รัฐบาล และพนักงาน	—	—	๔ (๑)	๒.๕๐ (๑)	๑๖.๒๔ (๑๕)	๘.๑๗
๕. อื่น ๆ	—	—	—	—	๔.๒๗ (๕)	๑.๕๔
๖. ไม่ตอบ	—	—	—	—	๗.๖๕ (๕)	๓.๕๐
รวม	๑๐๐ (๒๐)	๑๐๐ (๕๕)	๑๐๐ (๒๕)	๑๐๐ (๔๐)	๑๐๐ (๑๑๗)	๑๐๐

ตาราง ๔ อาชีพหลักของประชาชนในอำเภอบึงนครบุรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการ
กสิกรรมเป็นอาชีพหลัก (ยกเว้นในเขตเทศบาล) ทั้งนี้เพราะสภาพของภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยต่อการ
ยึดถืออาชีพอื่น ๆ ส่วนอาชีพรองลงมา คือ อาชีพรับจ้างและธุรกิจ การค้า จากการสัมภาษณ์พบว่า การ
ประกอบอาชีพกสิกรรม กระจุกกันเฉพาะผู้ที่อาศัยในเขตชนบทเท่านั้น ส่วนผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล
ประกอบอาชีพธุรกิจ การค้า เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีถึง ๒๕.๕๖ % และประกอบอาชีพกสิกรรมจำนวนน้อยมาก
ประมาณ .๘๕ % โดยสรุปแล้ว สภาพภูมิประเทศในเขตชนบท อำเภอบึงนครบุรี เหมาะสมกับการเกษตร
กรรมเป็นส่วนใหญ่

ตาราง ๕

ระดับการศึกษา

	หากนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ไม่รู้หนังสือ	๑๐(๒)	๕.๐๕(๕)	๔(๒)	๒.๕๐(๖)	๓.๕๒(๔)	๕.๕๕
๒. ต่ำกว่า ป.๔	๕(๑)	๑๔.๕๕(๕)	๒๕(๖)	๓๐(๑๒)	๓.๕๒(๔)	๑๒.๐๐
๓. ป.๔	๘๕(๑๓)	๗๒.๓๓(๕๐)	๒๕(๑๖)	๒๐(๒๔)	๕๕.๕๕(๒๕)	๒๓.๐๓
๔. ป. ๕	-	๑.๕๑(๑)	-	๒.๕๐(๑)	๓.๕๒(๕)	๕.๕๕
๕. มัธยมศึกษาปีที่ ๓	-	-	-	-	๑๒.๕๒(๑๕)	๕.๕๕
๖. มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ขึ้นไป	-	๑.๕๒(๑)	๕(๑)	๕(๒)	๑๓.๐๕(๒๐)	๕.๓๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

เมื่อสอบถามถึงระดับการศึกษาของราษฎร จากตาราง ๕ จะพบว่า ราษฎรในกิ่งบึงนาราง มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ ซึ่งเป็นลักษณะที่พบเห็นทั่วไปในสังคมชนบท กล่าวคือ ราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๒๓.๐๓ % สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ราษฎรจำนวน ๑๒.๐๖ % มีคามรู้ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมีราษฎรจำนวน ๕.๕๕ % ไม่รู้หนังสือเลย ส่วนราษฎรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีจำนวนน้อยมาก แต่มีข้อสังเกตว่าราษฎรในเขตเทศบาลมีการศึกษาค่อนข้างสูง ทั้งนี้ มีราษฎรจำนวน ๑๒.๕๒ % สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และราษฎรจำนวน ๑๓.๐๕ % มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับความทั่วไปในด้านการเมืองและการปกครอง

ตาราง ๒

ชื่อนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน

	ภาคต่างแคว	เมือง แคว	นนทรี	วังตะเคียน	เทศมณฑล	รวม
๑. มรว. เสนีย์ ปราโมช (๑)	—	—	—	—	.๘๕(๑)	๐.๓๘
๒. ถนอม กิตติขจร	—	—	—	—	—	—
๓. สัญญา ชรรณศักดิ์	—	—	—	—	—	—
๔. มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ๓๐(๑๔)	๓๖.๕๑(๓๕)	๔๐(๒๐)	๕๐(๒๖)	๓๕.๔๕(๕๓)	๓๕.๔๕(๕๓)	๓๕.๖๐
๕. ไผ่ทรายน	๒๕(๕)	๒๗.๒๗(๑๕)	๒๐(๕)	๑๐(๕)	๑๕.๖๖(๒๓)	๒๐.๒๓
๖. ไผ่ตอ	—	๑.๘๖(๑)	—	—	—	๐.๓๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๒ เมื่อสอบถามราษฎรถึงชื่อนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน จะพบว่า ราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๓๕.๖๐ % สามารถให้คำตอบได้ถูกต้องว่า ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน แต่มีราษฎรส่วนหนึ่ง จำนวน ๒๐.๒๓ % ไผ่ทรายนว่าใครดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไม่มีเวลาสนใจติดตามข่าว หรืออาจเป็นเพราะระดับการศึกษาต่ำ อ่านหนังสือไม่ได้ จึงไม่มีโอกาสทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์ ลักษณะเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า ราษฎรประมาณ ๑ ใน ๕ ยังมีความผูกพันต่อระบบการเมืองน้อย ไม่มีความรู้สึกส่วนใดส่วนเดียวกับระบบการเมือง และแสดงให้เห็นว่ายังมีความรู้ทางการเมืองน้อย อย่างไรก็ตาม การที่ประชาชนส่วนใหญ่ตอบได้ถูกต้องย่อมแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความผูกพันกับระบบการเมืองพอสมควร ขณะเดียวกันสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร้จของสื่อมวลชนและบทบาทของรัฐบาลที่สามารถทำให้ประชาชนรู้จักบุคคลสำคัญของชาติได้

ตาราง ๗

ข้อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี ปี ๒๕๑๔

	หากนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ตอบถูก ๑ คน	—	—	๔(๒)	—	๒๒.๒๒(๒๒)	๑๐.๔๕
๒. ตอบถูก ๒ คน	๒๕(๑๓)	๓๕.๕๕(๔๑)	๔๕(๒๑)	๔๕(๓๔)	๕๒.๕๕(๒๗)	๖๖.๕๕
๓. ไม่ทราบ	๓๕(๓)	๒๓.๒๕(๑๓)	๔(๒)	๑๕(๖)	๒๕.๓๕(๒๕)	๒๒.๑๔
๔. ไม่ตอบ	—	๑.๕๒(๑)	—	—	—	๐.๓๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

โดยทั่วไปแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรน่าจะเป็นบุคคลที่ราษฎรรู้จักหรืออย่างน้อยราษฎรควรทราบชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัด หรือเขตของตนเอง ทั้งนี้เพราะเป็นตัวแทนของราษฎรและมีโอกาสใกล้ชิดหรือเข้าหาราษฎรตามสมควร จากการสอบถามถึงข้อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี ปี ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นชุดที่รัฐบาลประกาศยุบสภาออกจกัให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในตาราง ๗ พบว่า ราษฎรส่วนใหญ่จำนวนเฉลี่ย ๖๖.๕๕ % สามารถตอบรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ถูกต้องทั้ง ๒ คน และจำนวน ๑๐.๔๕ % ตอบได้ถูกต้องเพียง ๑ คน ส่วนผู้ที่ตอบว่าไม่ทราบมีจำนวน ๒๒.๑๔ % ซึ่งอาจเป็นไปได้อาไรราษฎรเหล่านั้นไม่สนใจ หรือไม่มีโอกาสติดต่อกับผู้แทนราษฎร จึงจำชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า ช่วงระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเพียง ๑ ปี จึงมีโอกาสดังกล่าวทบทวนหรือเป็นไปได้อาไรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรห่างเหินกับประชาชน และได้มีผลงานในรัฐสภาเท่าที่ควร (ในการหาเสียงเลือกตั้งปี ๒๕๑๔ นี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดเก่าถูกโจมตีว่า ไม่ได้ทำอะไร นอกจากยกมือ) ประชาชนจึงไม่สามารถจำชื่อได้ หรืออาจเป็นเพราะประชาชนสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคอื่น ๆ ที่มีได้รับเลือกตั้ง จึงไม่สนใจจำชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนที่ได้รับเลือกตั้ง แต่โดยสรุปแล้วประชาชนส่วนใหญ่สามารถจำชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี ปี ๒๕๑๔ ได้

ตาราง ๘

ชื่อผู้วาราชการจังหวัดปราจีนบุรีในปัจจุบัน

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. คอบถูก	๓๕(๗)	๓.๒๔(๒)	๑๖(๔)	๒.๕๐(๑)	๒๐.๕๑(๒๔)	๑๔.๗๘
๒. ไม่ทราบ	๒๕(๑๓)	๕๒.๓๓(๕๑)	๘๐(๒๐)	๘๗.๕๐(๓๕)	๗๖.๘๒(๕๐)	๘๑.๓๒
๓. ไม่ตอบ	—	๓.๒๔(๒)	๔(๑)	๑๐(๔)	๒.๕๖(๓)	๓.๘๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๘ ในการสอบถามราษฎรถึงชื่อผู้วาราชการจังหวัดปราจีนบุรีในปัจจุบัน พบว่าราษฎรส่วนใหญ่ ๘๑.๓๒ % ไม่ทราบชื่อผู้วาราชการจังหวัดปราจีนบุรีในขณะนั้น โดยราษฎรในตำบลวังตะเคียน และในตำบลเมืองเก่าให้คำตอบว่าไม่ทราบในอัตราสูง ส่วนราษฎรที่ทราบชื่อผู้วาราชการจังหวัดมีเพียง ๑๘.๖๘ % ซึ่งถือว่าค่อนข้างน้อย แมว่าตำแหน่งผู้วาราชการจังหวัดจะมีความสำคัญในจังหวัดมาก แต่การที่ราษฎรไม่ทราบชื่อผู้วาราชการจังหวัดนั้น สามารถอธิบายได้หลายประการคือ ผู้วาราชการจังหวัดมีงานราชการประจำมาก จึงมีโอกาสติดต่อกับราษฎรโดยเฉพาะในชนบทน้อยมาก หรือทางราชการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้วาราชการจังหวัด และผลงานไม่มากเท่าที่ควร นอกจากนี้ราษฎรอาจมีความผูกพันเกี่ยวข้องกับผู้วาราชการจังหวัดน้อยมาก บางคนอาจเคยพบเห็นชื่อ แต่มีใครสนใจจำ ดังนั้นราษฎรจึงจำชื่อผู้วาราชการจังหวัดได้ในจำนวนน้อยกว่าจำชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

ตาราง ๕

ชื่อนายกเทศมนตรีตำบลกบินทร์คนปัจจุบัน

	ทาคนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรีย์	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ตอบถูก	๓๕(๗)	๗๐.๕๑(๓๕)	๒๘(๗)	๒.๕๐(๑)	๘๑.๒๐(๕๕)	๕๗.๕๘
๒. ไม่ทราบ	๒๕(๑๓)	๒๗.๒๗(๑๕)	๗๒(๑๘)	๕๗.๕๐(๓๕)	๑๕.๓๘(๑๘)	๕๐.๐๗
๓. ตอบผิด	—	—	—	—	๒.๕๖(๓)	๑.๑๗
๔. ไม่ตอบ	—	๑.๘๒(๑)	—	—	.๘๕(๑)	๐.๗๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

นายกเทศมนตรีตำบลกบินทร์นา จะ เป็นอีกบุคคลหนึ่งซึ่งราษฎรมีความรู้จักคุ้นเคยตามสมควร จากตาราง ๕ ในการสอบถามชื่อนายกเทศมนตรีตำบลกบินทร์ปรากฏว่าราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๕๗.๕๘ % สามารถตอบชื่อได้ถูกต้อง ส่วนราษฎรที่ตอบว่าไม่ทราบมีจำนวน ๕๐.๐๗ % สำหรับผู้ที่ตอบผิดและไม่ตอบ มีจำนวนน้อย คือ ๑.๑๗ % และ ๐.๗๘ % ตามลำดับ

มีข้อสังเกตว่า ราษฎรจำนวน ๕๗.๕๘ % ที่ตอบถูกนี้ เป็นราษฎรในเขตเทศบาล ๘๑.๒๐ % ซึ่งราษฎรในเขตเทศบาลย่อมมีความผูกพันเกี่ยวข้องกับนายกเทศมนตรีมากกว่า ส่วนราษฎรในเขตเมืองเก่า ๗๐.๕๑ % ตอบได้ถูกต้อง อาจเป็นเพราะเป็นตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกับเขตเทศบาล และนายกเทศมนตรีมีบ้านพัก และโรงงานอุตสาหกรรมในเขตตำบลเมืองเก่านี้ ส่วนราษฎรในตำบลทาคนางแก้ว นนทรีย์ และวังตะเคียน ซึ่งเป็นตำบลที่อยู่ห่างจากเขตเทศบาลออกไปตามลำดับ สามารถตอบได้ถูกต้องลดน้อยลงไปตามลำดับ คือ ๒๘ % ๒๕ % และ ๒.๕๐ % (ทำนองเดียวกับผู้ตอบว่าไม่ทราบ) ลักษณะเช่นนี้พอจะสรุปได้ว่า ความใกล้ชิดจากเขตเทศบาลของตำบลต่าง ๆ มีส่วนสัมพันธ์กับการทราบชื่อนายกเทศมนตรีตำบลกบินทร์

๓. ความรู้อยู่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตาราง ๑๐

ทานเข้าใจการเลือกตั้งแบบ เขตรวมเขตหรือไม่

	ภาคกลาง	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. เข้าใจ	๒๕ (๑๓)	๕๘.๑๘(๓๒)	๘๕(๒๑)	๕๐(๒๐)	๕๒.๑๕(๒๑)	๕๓.๒๐
๒. ไม่เข้าใจ	๓๕(๓)	๓๖.๓๖(๒๐)	๑๖(๔)	๕๐(๒๐)	๕๓.๐๑(๕๕)	๕๑.๒๕
๓. ไม่ตอบ	—	๕.๕๕(๓)	—	—	๕.๘๕(๑)	๑.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

จากตาราง ๑๐ ราษฎรส่วนมากทั้งในเขตชนบทและในเขตเทศบาล (๕๓.๒๐ %) ให้ความเห็นว่าเข้าใจการเลือกตั้งแบบ เขตรวมเขต แต่มีราษฎรส่วนหนึ่งไม่เข้าใจการเลือกตั้งแบบ เขตรวมเขต (ประมาณ ๕๑.๒๕ %) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการเลือกตั้งมีการเปลี่ยนแปลงไปมาระหว่างรวมเขตแยกเขต ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในการเลือกตั้งแบบความขึ้นที่ของเขตอำเภอและจังหวัด จึงยากที่ประชาชนจะเข้าใจหลักการเลือกตั้งมากนัก และหลักการแบบ เขตรวมเขตเป็นเรื่องที่ซับซ้อนเข้าใจยาก จึงมีราษฎรบางส่วนตอบว่าไม่เข้าใจ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าราษฎรที่ตอบว่าเข้าใจ การเลือกตั้งแบบแบบ เขตรวมเขตนี้ไม่ได้หมายความว่าความจะทงเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เช่นเกี่ยวกับนิศัพท์กษาหรือผู้มีความรู้ ทั้งนี้เพราะมีพื้นฐานความรู้ต่ำ อนึ่งราษฎรในตำบลวังตะเคียน ซึ่งอยู่ทางไกลและมีระดับการศึกษาต่ำ มีความเข้าใจการเลือกตั้งแบบ เขตรวมเขต น้อยที่สุดเพียง ๕๐ % เท่านั้น

ตาราง ๑๑

วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ จังหวัดปราจีนบุรี มีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตหรือรวมเขต

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. แบ่งเขต	๗๕(๑๕)	๔๓.๒๔(๘๖)	๘๘(๒๒)	๓๒.๕๐(๒๕)	๒๐.๒๘(๓๑)	๓๑.๒๐
๒. รวมเขต	-	-	๔(๑)	-	-	๐.๓๕
๓. ไม่ทราบ	๒๕(๕)	๑๔.๕๔(๘)	๘(๒)	๒๓.๕๐(๑๑)	๓๘.๔๖(๔๕)	๒๓.๖๓
๔. ไม่ตอบ	-	๑.๘๖(๑)	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ตาราง ๑๑ จากการสอบถามพบว่าราษฎรส่วนใหญ่ (๓๑.๒๐ %) ทราบว่า การเลือกตั้งในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ จังหวัดปราจีนบุรีมีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต โดยเฉพาะราษฎรตำบลนนทรี และตำบลเมืองเก่า ตอบว่าแบ่งเขต จำนวน ๘๘ % และ ๔๓.๒๔ % ตามลำดับ และมีราษฎรส่วนหนึ่งไม่ทราบว่าจังหวัดปราจีนบุรีมีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต (ประมาณ ๒๓.๖๓ %) นี้ อาจจะ เป็นเพราะหลักการแบ่งเขตรวมเขต เขาใจยาก หรืออาจจะ เป็นเพราะไม่สนใจข่าวการเลือกตั้ง เนื่องจากความจำเป็นในการประกอบอาชีพ

ตาราง ๑๒

การเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ ในเขตกบินทร์บุรี ทามสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ๕ คน

	หากนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรีย์	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ๑ คน	—	—	—	๕(๒)	๑๕๕(๑)	๑๐๑
๒. ๒ คน	๕๕(๑๕)	๘๘.๐๕(๔๕)	๑๐๐(๒๕)	๕๒.๕๐(๓๗)	๒๑.๕๔(๗๒)	๓๘.๒๐
๓. ๓ คน	—	๑.๘๒(๑)	—	๒.๕๐(๑)	๒.๘๔(๘)	๓.๘๕
๔. ๔ คน	—	๓.๒๗(๔)	—	—	๔.๒๗(๓)	๒.๗๒
๕. ๖ คน	—	—	—	—	๑.๗๑(๒)	๐.๗๔
๖. ไม่ทราบ	—	—	—	—	๒๕.๗๕(๒๕)	๑๑.๖๔
๗. ไม่ตอบ	๕(๑)	๑.๘๒(๑)	—	—	๑.๗๑(๒)	๑.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๑๒ พบว่าราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๓๘.๒๐ % ทราบว่าในการเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ มีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรได้ ๒ คน แต่ราษฎรในเขตเทศบาลส่วนหนึ่ง (๒๕.๗๕ %) ไม่ทราบว่าจะมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรได้กี่คน ทั้งนี้เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการหาเสียงหรือเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล เนื่องจากทราบว่ารากษฏรในเขตเทศบาลจะเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๐๐ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลกบินทร์ จึงไม่มีผู้ใดเข้ามาหาเสียงในเขตเทศบาล นอกจากการติดโปสเตอร์ เพียงประปรายเท่านั้น ประกอบกับราษฎรบางส่วนยังคงมีความเข้าใจสับสนกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ทำให้ไม่ทราบว่า จะเลือกผู้แทนราษฎรได้กี่คน

ตาราง ๑๓

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ท่านคำนึงถึงอะไร

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทพบาล	รวม
๑. คุณสมบัติของตัวผู้สมัคร ๕(๑)		๕.๐๕(๕)	๑๒(๓)	๑๐(๔)	๒๔.๓๕(๒๕)	๑๖.๓๔
๒. นโยบายของพรรคการเมือง	๔๐(๘)	๓๒.๓๓(๑๘)	๒๘(๗)	๓๕(๑๔)	๒๑.๓๗(๒๕)	๒๘.๐๑
๓. พิจารณาทั้งข้อ ๑ และข้อ ๒	๒๕(๕)	๑๖.๓๖(๕)	๔๐(๑๐)	๑๐(๔)	๒๗.๓๕(๓๒)	๒๓.๓๕
๔. ไม่ทราบ	๓๐(๖)	๔๐(๒๒)	๒๐(๕)	๔๕(๑๘)	๒๖.๔๕(๓๑)	๓๑.๕๑
๕. ไม่ตอบ	-	๑.๘๒(๑)	-	-	-	๐.๓๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

ในการสอบถามราษฎรว่าในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมีหลักเกณฑ์หรือคำนึงถึงปัจจัยอะไรบ้างในการตัดสินใจ จากตาราง ๑๓ พบว่า ราษฎรจำนวน ๓๑.๕๑ % ตอบว่าไม่ทราบ ส่วนผู้ที่ตอบว่าคำนึงถึงนโยบายพรรคการเมือง มีจำนวน ๒๘.๐๑ % คำนึงถึงนโยบายพรรคการเมืองและคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีจำนวน ๒๓.๓๕ % และคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้สมัคร มีจำนวน ๑๖.๓๔ % จากคำตอบดังกล่าวพอจะแสดงให้เห็นว่า ราษฎรมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้งอยู่บ้าง โดยเฉพาะการคำนึงถึงนโยบายพรรคการเมืองเป็นหลักในการตัดสินใจ ลักษณะเช่นนี้อาจเป็นผลมาจากการประชาสัมพันธ์ของทางราชการให้เลือกนโยบายพรรคการเมือง มีส่วนช่วยไต่ถามตามสมควร แต่ยังมีราษฎรประมาณ ๓๑.๕๑ % หรือเกือบ ๑ ใน ๓ ที่ตอบว่าไม่ทราบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจะต้องมีการให้ความรู้ทางการเมือง เพื่อปรับปรุงคุณภาพของประชาชนเหล่านี้ให้สามารถแสดงบทบาททางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง ๑๔

การเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ ผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองหรือไม่

	หาคางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. สังกัดพรรค	๕๕(๑๑)	๔๓.๒๔(๒๔)	๓๖(๑๕)	๔๐(๑๖)	๔๕.๓๐(๕๓)	๔๓.๘๖
๒. ไม่สังกัด	๕(๑)	๒๑.๘๖(๑๒)	๔(๑)	๒.๕๐(๑)	๑.๓๑(๒)	๖.๖๑
๓. ไม่ทราบ	๔๐(๘)	๓๔.๕๔(๑๕)	๒๐(๘)	๕๓.๕๐(๒๓)	๕๑.๒๘(๒๐)	๔๔.๓๕
๔. ไม่ตอบ	-	-	-	-	๑.๓๑(๒)	๐.๓๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๔)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

การสอบถามราษฎรว่าการเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ ผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองหรือไม่ อาจถือได้ว่าเป็นวิธีการทดสอบความรู้และความเข้าใจทางการเมืองของราษฎรโดยอ้อมวิธีหนึ่ง กล่าวคือ การเลือกตั้งครั้งนี้ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องสังกัดพรรคการเมือง สำหรับประเทศที่ประชาธิปไตยเจริญออกมาคืออย่างในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ประชาชนจะเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยคำนึงถึงพรรคการเมืองและนโยบายเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้สมัครจะต้องโฆษณาหาเสียงให้ประชาชนทราบว่า ตนสังกัดพรรคการเมืองใด

จากตาราง ๑๔ พบว่า ราษฎรจำนวน ๔๓.๘๖ % เท่านั้นที่ทราบว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ ผู้แทนราษฎรของสังกัดพรรคการเมือง มีจำนวนน้อย (๖.๖๑ %) ที่ตอบคิดว่าไม่สังกัดพรรคการเมือง แต่ราษฎรจำนวนค่อนข้างมาก (๔๔.๓๕ %) ตอบว่าไม่ทราบ จากคำตอบดังกล่าวแสดงว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสังกัดพรรคการเมืองอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงไปกลับมาระหว่างการสังกัดพรรคการเมืองและการไม่สังกัดพรรคการเมือง ทำให้ประชาชนสับสนไม่แน่ใจ ประกอบกับการประชาสัมพันธ์ของทางราชการยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างแท้จริง และที่สำคัญคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้ให้ความรู้ทางการเมืองในเรื่องนี้อย่างดีพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า การหาเสียงไม่ได้เน้นความสำคัญเรื่องการสังกัดพรรคการเมือง หรือการหาเสียงเป็นทีม แต่เน้นเรื่องตัวบุคคล การแจกสิ่งของเงินทองมากกว่า

ตาราง ๑๕

การเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘ ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งแรกของมีอายุเท่าใด

	หาคนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป	๕(๑)	-	-	๒.๕๐(๑)	-	๐.๓๘
๒. ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป	๑๕(๓)	๓.๒๔(๒)	๔(๑)	๒๐(๘)	๑๒.๘๒(๑๕)	๑๑.๒๘
๓. ๒๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป	๓๐(๑๔)	๕๖.๓๖(๕๓)	๕๖(๒๔)	๔๕(๑๘)	๒๓.๒๕(๓๔)	๓๑.๒๑
๔. ๒๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป	๕(๑)	-	-	-	๑.๓๑(๒)	๑.๑๓
๕. ไม่ทราบ	๕(๑)	-	-	๓๒.๕๐(๑๓)	๒๒.๒๒(๒๖)	๑๕.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

จากตาราง ๑๕ ในการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งพบว่า ราษฎรส่วนใหญ่ (๓๑.๒๑ %) ทราบว่าการเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘ ครั้งนี้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงครั้งแรกของมีอายุตั้งแต่ ๒๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป แต่มีราษฎรส่วนหนึ่ง (๑๕.๕๖ %) ไม่ทราบว่าผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งแรกของมี อายุเท่าใด โดยเฉพาะราษฎรตำบลวังตะเคียนมีผู้ไม่ทราบถึง ๓๒.๕๐ % นอกจากนี้ยังมีราษฎรส่วนหนึ่ง (๑๑.๒๘ %) ตอบผิด โดยเข้าใจว่าผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงของมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะเคยมีความคิดที่จะให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้ตั้งแต่อายุ ๑๘ ปี จึงเกิดความเข้าใจว่าคงจะมีการ เปลี่ยนแปลงแล้วก็ได้ เป็นที่น่าสังเกตว่าตำบลวังตะเคียนซึ่งอยู่ไกลจากอำเภอให้คำตอบว่า ไม่ทราบ จำนวน ๓๒.๕๐ % และให้คำตอบว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ มีจำนวน ๔๕ % ส่วนในเขตเทศบาลมีผู้ตอบว่าไม่ทราบ ถึง ๒๒.๒๒ % ซึ่งน่าจะแสดงให้เห็นว่าตำบลที่อยู่ไกลย่อมมีโอกาสในการรับรู้คุณสมบัติผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง แยกต่างกัน สำหรับในเขตเทศบาลซึ่งให้คำตอบว่าไม่ทราบอาจจะมาจากความจำเป็นที่จะต้องประกอบ อาชีพจนไม่มีเวลาสนใจกับการเลือกตั้งก็เป็นได้

๔. ความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตาราง ๑๖

การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ เป็นสิ่งจำเป็นเพียงใด

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. จำเป็นมาก	๓๕(๗)	๑๐.๕๑(๖)	๒๐(๕)	๓๓.๕(๑๕)	๑๕.๓๘(๑๘)	๑๕.๘๔
๒. จำเป็น	๔๐(๘)	๓๖.๓๖(๔๒)	๓๒(๑๘)	๔๕(๑๘)	๔๓.๘๖(๕๖)	๕๕.๒๕
๓. ไม่จำเป็น	๒๐(๔)	๑.๘๖(๑)	๔(๑)	๓.๕๐(๓)	๑๓.๕๕(๒๑)	๑๑.๖๓
๔. ไม่จำเป็นเลย	๕(๑)	—	—	๒.๕๐(๑)	๔.๒๓(๕)	๒.๗๒
๕. ไม่ทราบ	—	๑๐.๕๑(๖)	๔(๑)	๓.๕๐(๓)	๑๒.๘๖(๑๕)	๕.๗๓
๖. ไม่ตอบ	—	—	—	—	๑.๓๑(๒)	๐.๗๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

จากตาราง ๑๖ ในการสอบถามราษฎรว่าการเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ เป็นสิ่งจำเป็นเพียงใด ราษฎรส่วนใหญ่ (๗๕.๐๙ %) เห็นว่ามีความจำเป็น โดยราษฎรจำนวน ๑๕.๘๔ % ตอบว่าเป็นสิ่งจำเป็นมาก และราษฎรจำนวน ๕๕.๒๕ % ตอบว่าเป็นสิ่งจำเป็น ลักษณะเช่นนี้จะแสดงว่าราษฎรส่วนใหญ่มีความสนใจและให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าราษฎรส่วนใหญ่ยอมรับว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นหน้าที่ของตน หรือเป็นสิ่งที่ราษฎรเคยเห็นหรือเคยไปใช้สิทธิด้วยความเคยชิน จนกระทั่งกลายเป็นประเพณีและเป็นสิ่งที่จะต้องถือปฏิบัติ อันแสดงให้เห็นถึงความผูกพันต่อระบบการเมือง อย่างไรก็ตาม มีราษฎรจำนวน ๑๑.๖๓ % ที่ตอบว่าไม่จำเป็น และจำนวน ๒.๗๒ % ที่ตอบว่าไม่จำเป็นเลย การที่ราษฎรตอบเช่นนี้อาจจะแสดงว่าไม่สนใจการเมือง หรือไม่มีความผูกพันต่อระบบการเมือง แต่ก็อาจจะเป็นไปได้ว่าราษฎรเมื่อหนายการเลือกตั้ง และไม่พอใจบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคน ซึ่งราษฎรเหล่านั้น ไม่เคยได้รับประโยชน์ใด ๆ เลย

ตาราง ๑๗

ก่อนการเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๙ ท่านจะไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ใดบ้าง

	หาคนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ตอบถูก ๑ ข้อ	๕(๑)	—	๕๖(๑๔)	๕๕(๒๒)	๔๕.๓๐(๕๓)	๓๕.๐๒
๒. ตอบถูก ๒ ข้อ	๓๐(๖)	—	๒๘(๗)	๕(๒)	๑๖.๒๔(๑๙)	๑๓.๒๓
๓. ตอบถูก ๓ ข้อ	๕๕(๑๑)	๗๒.๗๓(๘๐)	—	๒.๕๐(๑)	๕.๕๘(๗)	๒๒.๙๕
๔. ไม่ทราบ	๑๐(๒)	๒๗.๒๗(๑๕)	๑๖(๔)	๓๗.๕๐(๑๕)	๒๙.๐๖(๓๔)	๒๗.๒๔
๕. ไม่ตอบ	—	—	—	—	๓.๘๓(๔)	๑.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

การทดสอบความรอบรู้ของราษฎร เกี่ยวกับการเมืองอย่างง่าย ๆ วิธีหนึ่งก็คือ การสอบถามถึงสถานที่ที่ราษฎรจะไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่ ๑) ที่ว่าการอำเภอ หรือเทศบาล ๒) ที่ทำการตำบล ๓) ที่หน่วยเลือกตั้ง แมวาคำถามนี้จะดูง่าย แต่การตอบให้ครบถ้วนก็เป็นสิ่งที่ยากพอสมควร จากตาราง ๑๗ พบว่าราษฎรในตำบลที่อยู่ไกลอำเภอ คือ หาคนางแก้ว (๕๕ %) และเมืองเก่า (๗๒.๗๓ %) ส่วนใหญ่สามารถตอบได้ถูกครบถ้วน ๓ ข้อ ส่วนราษฎรในตำบลที่ทางไกลอำเภอ คือ นนทบุรี (๕๖ %) และวังตะเคียน (๕๕ %) ส่วนใหญ่จะตอบถูกเพียง ๑ ข้อ ส่วนราษฎรในเขตเทศบาลก็เช่นเดียวกัน คือ ตอบถูก ๑ ข้อ ๔๕.๓๐ % และตอบถูก ๒ ข้อ จำนวน ๑๖.๒๔ % โดยสรุปแล้ว ราษฎรส่วนใหญ่ทั้ง ๕ แห่ง ทราบว่าจะไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ใดบ้าง โดยตอบถูก ๑ ข้อ จำนวนรวม ๓๕.๐๒ % ตอบถูก ๒ ข้อ จำนวน ๑๓.๒๓ % และตอบถูก ๓ ข้อ จำนวน ๒๒.๙๕ % ส่วนผู้ที่ตอบว่าไม่ทราบ มีจำนวน ๒๗.๒๔ % ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนน้อย

ตาราง ๑๘

ท่านจะไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนในบ้านของท่านหรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรีย์	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ไป	๘๐(๑๖)	๒๕.๐๕(๓๘)	๒๘(๑๓)	๕๐(๒๐)	๓๙.๓๒(๔๖)	๕๓.๓๑
๒. ไม่ไป	๕(๑)	๓.๒๔(๒)	๑๕(๘)	๕(๒)	๕๘.๑๒(๖๘)	๒๙.๖๖
๓. ไม่แน่	—	๓.๒๔(๒)	๔(๑)	๓.๕๐(๓)	๑.๓๑(๒)	๓.๑๑
๔. ไม่ทราบ	๕(๑)	๑.๘๒(๑)	๘(๒)	๒๓.๕๐(๑๑)	—	๕.๘๔
๕. ไม่ตอบ	๑๐(๒)	๒๑.๘๑(๑๒)	๔(๑)	๑๐(๔)	.๘๕(๑)	๓.๓๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ตาราง ๑๘ พบว่า ราษฎรส่วนมากเกือบทุกตำบล (เฉลี่ยประมาณ ๕๓.๓๑ %) ยกเว้นในเขตเทศบาล (ซึ่งมีเพียง ๓๙.๓๒ %) ได้ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งโดยตอบว่าตั้งใจจะไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนในบ้าน แสดงถึงความสนใจต่อการเมือง สำหรับราษฎรในเขตเทศบาลให้คำตอบว่า ไม่ไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนในบ้านถึง ๕๘.๑๒ % ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลกบินทร์ ได้มีกิจกรรมแจ้งให้ประชาชนทราบ และราษฎรบางส่วนเข้าใจว่า ตนเคยมีสิทธิเลือกตั้งในปี ๒๕๑๘ มาแล้ว ดังนั้น ในปี ๒๕๑๙ ก็จะต้องมีสิทธิเช่นเดิม อย่างไรก็ตามมีราษฎรส่วนหนึ่งตอบว่าไม่ทราบจะไปตรวจดูรายชื่อหรือไม่ โดยเฉพาะราษฎรตำบลวังตะเคียนมีจำนวนถึง ๒๓.๕๐ % ทั้งนี้เนื่องจากตำบลวังตะเคียนมีการคมนาคมไม่สะดวกและอยู่ห่างไกลจากความเจริญ แสดงให้เห็นวาระยะทางไกลน่าจะมีผลต่อการไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เว้นแต่ในเขตเทศบาลซึ่งได้อธิบายแล้ว

ตาราง ๑๘

ถ้าท่านหรือคนในบ้านไม่ชอบอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำอย่างไร

	หากนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. แจงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	๕๐(๑๐)	๕๘.๑๘(๓๒)	๒๔(๖)	๓๐(๑๒)	.๘๕(๑)	๒๓.๓๓
๒. แจงอำเภอ เทศบาล	๓๕(๗)	๒๕.๘๕(๑๘)	๕๖(๑๔)	๒๒.๕๐(๙)	๔๔.๔๔(๘๒)	๓๓.๓๕
๓. ขอ ๑ และขอ ๒	๕(๑)	-	-	-	-	๐.๓๕
๔. เฉย ๆ	-	-	๔(๑)	๑๐(๔)	๓.๘๒(๔)	๓.๕๐
๕. ไม่ทราบ	๑๐(๒)	๑.๘๒(๑)	๑๒(๓)	๓๓.๕๐(๑๕)	๓.๘๒(๔)	๕.๓๓
๖. ไม่ตอบ	-	๑๔.๕๔(๘)	๔(๑)	-	๔๓.๘๖(๕๖)	๒๕.๒๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ตาราง ๑๘ จะพบว่าราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๒๑.๐๘ % ให้ความเห็นว่า ถ้าคนในบ้านไม่ชอบอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไปแจังกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แจงอำเภอ เทศบาล แสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกความเข้าใจพอสมควร ยกเว้นราษฎรตำบลวังตะเคียน จำนวน ๓๓.๕๐ % ตอบว่าไม่ทราบ ซึ่งถือได้ว่าค่อนข้างมาก ซึ่งนี้อาจจะเป็นเพราะขาดความรู้ทางการเมือง หรืออาจเป็นเพราะตำบลวังตะเคียนอยู่ห่างไกลจากอำเภอ ทำให้มีการติดต่อกับอำเภอน้อย และการติดต่อกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่สะดวกเท่าที่ควร จึงไม่ทราบถึงวิธีการ

ตาราง ๒๐

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งที่แล้ว (๒๖ มกราคม ๒๕๑๘) ท่านไปลงคะแนนเสียงหรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ไป	๘๐(๑๖)	๕๐.๕๑(๕๐)	๕๖(๒๔)	๘๒.๕๐(๓๓)	๓๓.๓๘(๕๑)	๘๓.๒๗
๒. ไม่ไป	๑๕(๓)	๕.๐๕(๕)	๔(๑)	๑๓.๕๐(๓)	๒๐.๕๑(๒๔)	๑๕.๕๖
๓. ไม่ตอบ	๕(๑)	-	-	-	๑.๓๑(๒)	๑.๑๗
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๒๐ ในการสอบถามราษฎรถึงเรื่องการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งก่อน ปรากฏว่าคำตอบว่าไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งที่แล้ว (๒๖ มกราคม ๒๕๑๘) มีเพียงส่วนน้อยที่ตอบว่าไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับผลการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของอำเภออินทร์บุรีที่แล้ว ปรากฏว่ามีผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพียง ๔๕.๕๕ % แสดงให้เห็นว่าราษฎรส่วนใหญ่อาจจะไม่กล้าตอบความจริงว่าไม่ได้ไปใช้สิทธิ ทั้งนี้เพราะกลัวว่าจะมีความผิด หรือเกิดความระอายหากตอบว่าไม่ได้ไปใช้สิทธิ หรืออาจเป็นเพราะความบังเอิญในการสุ่มตัวอย่างคนที่ไปเลือกตั้งก็เป็นได้ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ ดร. ชูวงศ์ ฉายะบุตร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น พบว่าประชาชนไม่ไปออกเสียงเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีถึง ๒๓.๐๑ % แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังให้ความสนใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่มากนัก

ตาราง ๒๑

เหตุที่ไปเลือกผู้แทนราษฎรครั้งที่แล้ว

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. อำเภอกและกำนันชวน	—	๑.๘๖(๑)	—	๑๕(๖)	๔.๒๓(๕)	๕.๖๙
๒. ผู้แทนและหัวคะแนนขอรอง	—	—	—	—	๑.๓๑(๒)	๐.๓๑
๓. มีพรรคพวกเอารัดไปรับ ลงคะแนน	—	—	—	—	—	—
๔. ตั้งใจไปใช้สิทธิ	๓๐(๑๔)	๘๓.๒๓(๕๘)	๓๒(๑๘)	๕๓.๕๐(๒๓)	๒๓.๒๕(๓๔)	๒๘.๘๓
๕. เพื่อนบ้านชักชวน	๕(๑)	๑.๘๖(๑)	๒๔(๖)	๑๐(๔)	๑๐.๒๖(๑๒)	๕.๓๔
๖. ขอ ๑ และขอ ๔	๕(๑)	—	—	—	—	๐.๓๕
๗. ไม่ตอบ	๕(๑)	—	—	—	—	๐.๓๕
๘. ไม่ได้ไปใช้สิทธิ	๑๕(๓)	๕.๐๕(๕)	๔(๑)	๑๓.๕๐(๓)	๒๐.๕๑(๒๔)	๑๕.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๘)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ตาราง ๒๑ เมื่อสอบถามถึงเหตุผลที่ไปเลือกผู้แทนราษฎรครั้งที่แล้ว ราษฎรส่วนมาก (๒๘.๘๓ %) ตอบว่าตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีจำนวนไม่มากนัก (๕.๓๕ %) ที่ตอบว่าไปเลือกตั้ง เพราะเพื่อนบ้านชักชวน จากคำตอบดังกล่าวจะแสดงว่าผลของการประชาสัมพันธ์ หรืออิทธิพลของสื่อมวลชน ฯลฯ มีส่วนทำให้ราษฎรรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องไปเลือกตั้ง หรืออยากไปใช้สิทธิด้วยตนเองมากกว่าจะเกิดจากการชักนำ หรือชักชวนจากคนอื่น ส่วนผู้ที่ตอบว่าไม่ได้ไปใช้สิทธิ หมายถึงผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในคราวที่แล้ว ซึ่งมีจำนวน ๑๕.๕๖ %

ตาราง ๒๒

เหตุผลที่ไม่ไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งที่แล้ว

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ไม่รู้ว่ามีกาเลือกตั้ง	-	-	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๙
๒. หนวยการเลือกตั้งอยู่ไกล จากหมู่บ้าน	-	-	-	๒.๕๐(๑)	-	๐.๓๙
๓. ไม่รู้จะเลือกใคร	๕(๑)	๓.๒๕(๒)	๔(๑)	-	๒.๕๖(๓)	๒.๓๒
๔. ไม่มีเวลา	-	๕.๔๕(๓)	-	๒.๕๐(๑)	๓.๒๙(๙)	๕.๐๖
๕. ไม่มีประโยชน์	-	-	-	๒.๕๐(๑)	๔.๒๗(๕)	๒.๓๓
๖. ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง	๕(๑)	-	-	๑๐(๔)	๓.๒๙(๙)	๕.๔๕
๗. อื่น ๆ	-	-	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๙
๘. ไม่ตอบ	๕๐(๑๘)	๕๐.๙๑(๕๐)	๕๖(๒๔)	๘๒.๕๐(๓๓)	๓๒.๐๗(๘๙)	๘๓.๒๗
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๔)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๒๒ เมื่อสอบถามถึงเหตุผลที่ราษฎรไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งที่แล้ว ซึ่งมีจำนวน ๑๕.๕๖ % ราษฎรตอบว่าไม่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๕.๔๕ % ไม่มีเวลา ๕.๐๖ % ไม่รู้ว่าจะเลือกตั้งใคร ๒.๓๒ % และไม่มีประโยชน์ ๒.๓๓ % กรณีที่ราษฎรตอบว่าไม่มีสิทธิเลือกตั้ง อาจจะมีคามหมายไคหลายประการ คือ อาจเป็นเพราะมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน เช่น มีอายุไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ หรืออาจเป็นเพราะทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้อง จึงไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือไม่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชน หรือไม่มีบัตรดังกล่าว มาแสดงตนในการขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง

ตาราง ๒๓

ทัศนคติตามการผันเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท ในตำบลของท่านมากน้อยเพียงใด

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. คิดตามทุกครั้ง	๔๐(๘)	๕.๔๕(๓)	๒๐(๕)	๒.๕๐(๑)	๕.๔๘(๓)	๙.๓๘
๒. คิดตามบางครั้ง	๒๕(๕)	๒๓.๒๓(๑๕)	๘(๒)	๒.๕๐(๑)	๑๔.๕๓(๑๓)	๑๕.๕๖
๓. ไม่เคยติดตาม	๒๐(๔)	๒๑.๘๒(๑๒)	๔(๑)	๒.๕๐(๑)	๑๕.๓๘(๑๘)	๑๔.๐๑
๔. ไม่เคยติดตามเลย	๑๐(๒)	๔๕.๔๕(๒๕)	๒๘(๑๓)	๙๒.๕๐(๓๓)	๒๒.๓๘(๓๓)	๕๙.๙๒
๕. ไม่ตอบ	๕(๑)	—	—	—	๑.๓๑(๒)	๑.๑๓
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

โครงการผันเงินของรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ เป็นโครงการใหม่ที่มีผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยประชาชนจะได้อะไรจากโครงการในรูปของค่าจ้างแรงงานและใช้สอยสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่สร้างขึ้น ดังนั้น ประชาชนควรมีส่วนติดตามควบคุมดูแลการทำงานตามสมควร จากคำตอบตาราง ๒๓ พบว่า ราษฎรส่วนมากไม่คอยติดตามการผันเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท ในตำบลของท่านมากนัก แมว่าการผันเงินจะเป็นการทำประโยชน์ให้กับหมู่บ้านของตน จากการสนทนากับราษฎรทราบวาระราษฎรเพียงแต่ต้องการให้ผันเงินเข้าหมู่บ้านของตนมากกว่าที่ตนเองจะออกไปร่วมมือด้วย ดังนั้น ราษฎรซึ่งตอบว่าติดตามการผันเงินของรัฐบาลทุกครั้ง และติดตามบางครั้งจึงมีจำนวนน้อยประมาณ ๒๔.๙% ส่วนผู้ที่ตอบว่าไม่คอยติดตามและไม่เคยติดตามเลยมีจำนวนมากถึง ๗๙.๙๓% โดยเฉพาะราษฎรตำบลวังตะเคียนซึ่งอยู่ทางไกลและยากจนให้คำตอบว่าไม่เคยติดตามการผันเงินเลยจำนวน ๙๒.๕๐% ในเรื่องนี้ขอตั้งเกณฑ์ลักษณะการประกอบอาชีพเป็นเครื่องบังคับที่สำคัญเพราะราษฎรออกไปทำงานในไร่นาทุกวัน จึงไม่มีเวลาและโอกาสจะติดตามเกี่ยวกับการผันเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท มากนัก ส่วนใหญ่ทราบเพียงแต่ว่ารัฐบาลจะสร้างถนนหรือสะพานให้หมู่บ้านเท่านั้น แต่ไม่ทราบรายละเอียดและไม่เคยติดตามการทำงานของสภาตำบลซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบกันเพียงไม่กี่คน นอกจากนี้ อาจเป็นไปได้ว่า สภาตำบลประกอบด้วยบุคคลที่มีอำนาจ อิทธิพล และราษฎรไว้วางใจ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การจะไปสอดแทรกหรือติดตามควบคุมยอมเป็นไปโดยยาก

ตาราง ๒๔

ทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๕ มากเพียงใด

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทพมหาร	รวม
๑. สนใจมาก	๕๐(๑๐)	๑๖.๓๖(๕)	๒๐(๕)	๒๐(๘)	๘.๕๕(๑๐)	๑๖.๓๘
๒. สนใจ	๔๕(๙)	๓๘.๑๘(๔๓)	๓๒(๑๘)	๓๕(๓๐)	๔๒.๓๓(๕๐)	๕๘.๓๖
๓. ไม่สนใจ	—	๑.๘๒(๑)	๘(๒)	๒.๕๐(๑)	๒๘.๒๐(๓๓)	๑๔.๕๐
๔. ไม่สนใจเลย	—	๓.๖๔(๒)	—	๒.๕๐(๑)	๒๐.๕๑(๒๕)	๑๐.๕๐
๕. ไม่ตอบ	๕(๑)	—	—	—	—	๐.๓๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

จากตาราง ๒๔ ในการสอบถามประชาชนเกี่ยวกับความสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๕ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ (๕๘.๓๖ % โดยเฉลี่ย) ตอบว่าสนใจ และผู้ที่ตอบว่าสนใจมาก มีจำนวน ๑๖.๓๘ % โดยเฉลี่ย ส่วนที่ตอบว่าไม่สนใจมีจำนวนน้อย ลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความผูกพันต่อระบบการเมืองพอสมควร จึงตอบว่าสนใจติดตามข่าวการเลือกตั้ง แต่ความสนใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งอาจจะเป็นไปโดยความสนใจที่เกิดจากการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของทางราชการ ทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว และขณะเดียวกันการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร โดยการให้หัวคะแนน การจัดแสดงดนตรี ฉายภาพยนตร์ ให้อาหาร ฯลฯ ก็ทำให้ประชาชนมีความสนใจข่าวการเลือกตั้งได้เช่นกัน แต่ไม่ใ้ค้หมายความว่าความสนใจข่าวการเลือกตั้งจะทำให้ประชาชนมีทัศนคติ หรือมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองประชาธิปไตยเสมอไป แต่หากความสนใจนี้เป็นรากฐานสำคัญต่อการตื่นตัวและความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองในโอกาสต่อไป

ตาราง ๒๕

ทานทราบข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘ จากแหล่งใดมากที่สุด ๑

	ทาคนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ประกาศของอำเภอและ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	๕๕(๑๑)	๑๔.๕๔(๘)	๔๐(๑๐)	๓๒.๕๐(๑๓)	๕.๕๘(๓)	๑๔.๐๓
๒. หนังสือพิมพ์	๕(๑)	—	—	๕(๒)	๒๔.๓๕(๒๕)	๑๒.๔๕
๓. วิทยุ	๓๕(๓)	๒๓.๒๔(๓๕)	๕๖(๑๔)	๕๐(๒๐)	๑๕.๓๘(๑๘)	๓๖.๕๓
๔. โทรทัศน์	—	—	—	—	๑.๓๑(๒)	๐.๓๘
๕. ใบปลิวหาเสียง	—	๑๘.๑๘(๑๐)	๔(๑)	๑๒.๕๐(๕)	๕.๕๘(๓)	๘.๕๕
๖. หัวคะแนนและผู้แทน	—	—	—	—	—	—
๗. ไม่ตอบ	๕(๑)	๓.๒๔(๒)	—	—	๔๖.๑๕(๕๔)	๒๒.๑๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ตาราง ๒๕ เมื่อสอบถามถึงแหล่งที่มาของการทราบข่าวการเลือกตั้งมากอันดับ ๑ พบว่า วิทยุเป็นสื่อของข่าวสารการเลือกตั้งที่สำคัญและมีอิทธิพลมาก กล่าวคือ ราษฎรส่วนใหญ่ในชนบท ๓๕ - ๒๓.๒๔ % ตอบว่า ทราบข่าวการเลือกตั้งจากวิทยุมากที่สุด (เฉลี่ย ๓๖.๕๓ %) ซึ่งมีลักษณะแตกต่างอย่างเด่นชัดกับคนในเขตเทศบาลซึ่งมีเพียง ๑๕.๓๘ % เท่านั้น ที่ตอบว่าทราบข่าวจากวิทยุมากที่สุด แต่ทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์มากถึง ๒๔.๓๕ % ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าคนในเขตเทศบาลมีระดับการศึกษาสูงกว่า และสามารถหาหนังสือพิมพ์อ่านได้ง่ายกว่าประชาชนตามตำบลต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม คำตอบที่ได้พอจะชี้ให้เห็นว่าวิทยุเป็นสื่อมวลชนที่สำคัญมากที่สุดในการแพร่ข่าวไปสู่ประชาชน เพราะสามารถหาซื้อได้ง่ายและประชาชนรับฟังได้แมจะอยู่ห่างไกล ส่วนประกาศของอำเภอและกำนันผู้ใหญ่บ้านมีจำนวนมากเป็นที่สอง (จำนวน ๑๔.๐๓ %) ที่ประชาชนตอบว่าสามารถทราบข่าวการเลือกตั้งได้มากที่สุด กรณีชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ปฐมภูมิ (face to face) ที่กำนันผู้ใหญ่บ้านสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย และใบปลิวหาเสียง เป็นแหล่งข่าวที่ประชาชนสามารถทราบเรื่องการเลือกตั้งมากที่สุดมีจำนวนมากเป็นอันดับสาม (๘.๕๕%)

ตาราง ๒๖.....

ทนายทนายชาวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๕ จากแหล่งใดมากอันดับ ๒

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ประกาศของอำเภอและ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	๓๐(๖)	๕.๕๕(๓)	๔๘(๑๒)	๒.๕๐(๑)	๗.๒๕(๕)	๑๒.๐๖
๒. หนังสือพิมพ์	๑๐(๒)	๑๐.๕๖(๖)	—	๗.๕๐(๓)	๕.๕๐(๑๑)	๘.๕๖
๓. วิทยู	๕๐(๘)	๒๓.๒๕(๑๓)	๓๖(๕)	๕(๒)	๑๒.๒๕(๑๕)	๑๕.๘๕
๔. โทรทัศน์	—	—	—	—	๕.๑๓(๖)	๒.๓๓
๕. โบปดิวิหาเสียง	๑๕(๓)	๕๕.๕๕(๓๐)	๘(๒)	๒๕(๑๐)	๕.๒๗(๕)	๑๕.๕๖
๖. หัวคะแนนและตัวแทน	—	—	—	—	๓.๕๒(๕)	๑.๕๖
๗. ไม่ตอบ	๕(๑)	๕.๕๕(๓)	๘(๒)	๒๐(๒๕)	๕๓.๘๕(๒๓)	๓๖.๑๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๒๖ ในการสอบถามราษฎรว่าทราบข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากแหล่งใดมากเป็นอันดับ ๒ ปรากฏว่าราษฎรตอบว่าทราบจากวิทยุ ๑๕.๘๕ % จากโบปดิวิหาเสียง ๑๕.๕๖ % จากประกาศของอำเภอและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ๑๒.๐๖ % มีข้อสังเกตว่า โบปดิวิหาเสียงน่าจะมีจำนวนมากกว่ววิทยุ แต่กลับมีน้อยกว่า ทั้งนี้เพราะมีผู้ไม่ตอบมากถึง ๓๖.๑๕ % ซึ่งเทียบกับตาราง ๒๕ มีผู้ไม่ตอบเพียง ๒๒.๑๘ % ดังนั้น การที่มีผู้ที่ไม่ตอบมากจึง เป็นเพราะระบุแหล่งทราบข่าวเพียง ๑ แห่ง

ตาราง ๒๗

พยานทราบข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ จากแหล่งใดมากที่สุด ๓

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ประกาศของอำเภอและ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	—	๕๐(๓๓)	—	๓๑.๕๐ (๓)	๕.๙๘(๓)	๑๖.๓๓
๒. หนังสือพิมพ์	๓๐(๖)	๓๑.๒๗(๔)	๔(๑)	๒๑.๕๐(๑)	๓๑.๒๙(๔)	๘๑.๑๓
๓. วิทยุ	๑๕(๓)	๕.๔๕(๓)	—	๒๑.๕๐(๑)	๔.๒๗(๕)	๔๑.๖๓
๔. โทรทัศน์	๑๐(๒)	๑๑.๘๒(๑)	—	—	๖.๘๙(๘)	๔๑.๖๘
๕. ใบปลิวหาเสียง	๔๐(๘)	๒๐(๑๑)	๘๐(๒๓)	๑๐(๔)	๑๑.๑๑(๑๓)	๒๑.๓๙
๖. หัวคะแนนและผู้แทน	—	—	—	—	๔.๒๗(๕)	๑๑.๙๕
๗. ไม่นอบ	๕(๑)	๕.๔๕(๓)	๑๖(๔)	๓๓.๕๐(๓๑)	๕๕.๘๓(๓๐)	๕๒.๔๑
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๔)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

จากตาราง ๒๗ เมื่อสอบถามถึงแหล่งที่ราษฎรทราบข่าวการเลือกตั้งมากเป็นอันดับ ๓ ปรากฏว่าราษฎรตอบว่า ทราบจากใบปลิวหาเสียง ๒๑.๓๙% จากประกาศของอำเภอและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ๑๖.๓๓% จากหนังสือพิมพ์ ๘๑.๑๓% ส่วนผู้ที่ไม่นอบมีเพิ่มขึ้นจากตาราง ๒๖ จากจำนวน ๓๖.๑๙% เป็น ๕๒.๔๑%

ตาราง ๒๘

ในระยะ ๒-๓ เดือนนี้ ท่านคุยกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรบ่อยครั้งเท่าใด

	หาดนางแก้ว	เมืองเตา	นนทรี	วังตะเคียน	เขายาล	รวม
๑. ๒-๓ ครั้ง	๒๕(๕)	๔๕.๔๕(๒๕)	๑๖(๔)	๔๒.๕๐(๑๗)	๑๕.๖๖(๒๓)	๒๘.๗๕
๒. ๔-๕ ครั้ง	๑๕(๓)	๑๐.๕๑(๖)	๓๖(๙)	-	๘.๕๕(๑๐)	๑๐.๘๘
๓. ๖-๗ ครั้ง	๕(๑)	๕.๔๕(๓)	-	๒.๕๐(๑)	๑.๗๑(๒)	๒.๗๒
๔. มากกว่า ๗ ครั้ง	๓๐(๖)	๑๘.๑๘(๑๐)	๓๖(๙)	๒๗.๕๐(๑๑)	๒๐.๕๑(๒๘)	๒๓.๓๕
๕. ไม่ได้คุยเรื่องเลือกตั้งเลย	๒๕(๕)	๒๐(๑๑)	๑๒(๓)	๒๕.๓๐(๑๑)	๔๕.๕๗(๕๘)	๓๘.๒๔
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

การสอบถามราษฎรว่า ได้มีการสนทนาหรือคุยกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรบ้างหรือไม่ บ่อยครั้งเท่าใด ย่อมจะแสดงให้เห็นถึงความสนใจทางการเมืองของประชาชน รวมทั้งความผูกพันต่อระบบการเมือง

จากตาราง ๒๘ จะพบว่าราษฎรส่วนใหญ่ ๒๕.๗๕% ได้ตอบว่ามีการคุยกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าราษฎรส่วนมากให้ความสนใจต่อการเมือง แต่จำนวนครั้งที่คุยถึงเรื่องการเมืองเลือกตั้งมากน้อยแตกต่างกันออกไปบางตามระดับความสนใจ ลักษณะอาชีพ และโอกาส อย่างไรก็ตามมีราษฎรจำนวนไม่น้อย (๓๘.๒๔%) ที่ตอบว่าไม่ได้คุยเรื่องเลือกตั้งเลย ซึ่งอาจจะแสดงว่าราษฎรไม่สนใจหรือไม่มีความเกี่ยวข้องกับระบบการเมือง หรืออีกแง่หนึ่ง แสดงว่าราษฎรไม่มีโอกาสคุยเรื่องการเมืองเลือกตั้ง เพราะความจำเป็นทางอาชีพที่ข้งคับ เช่น ราษฎรออกไปทำไร่นานาแต่เช้า และกลับที่พักเป็นเวลาค่ำ ย่อมไม่มีโอกาสพูดคุย เมื่อหันไปพิจารณาตาราง ๒๘ จะพบว่า มีราษฎรที่ตอบว่าไม่สนใจทางการเมืองเลือกตั้ง มีจำนวน ๒๕.๕๐% และจากตาราง ๒๐ ราษฎรที่ตอบว่าไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีเพียง ๑๕.๕๖% (จำนวนน้อยกว่าราษฎรที่ไม่ได้สนทนาเรื่องการเมืองเลือกตั้ง) ดังนั้น การที่ราษฎร (๓๘.๒๔%) ไม่ได้คุยเรื่องเลือกตั้งจึงเป็นไปได้ว่ามีสาเหตุมาจากลักษณะอาชีพ

ตาราง ๒๘

งานเคยดำรงตำแหน่งใ้โอบางในตำบล

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทพบาล	รวม
๑. กรรมการวัด	๑๕(๓)	๗.๒๗(๔)	๔(๑)	๑๗.๕๐(๓)	๒.๕๖(๓)	๗.๐๐
๒. กรรมการโรงเรียน	๑๕(๓)	๓.๒๔(๒)	๑๒(๓)	๑๒.๕๐(๕)	๑.๗๑(๒)	๕.๔๓
๓. กำนันผู้ใหญ่บ้าน	๕(๑)	—	๘(๒)	—	—	๑.๑๓
๔. กรรมการโครงการ เงินต้น	๑๐(๒)	๑.๘๒(๑)	๔(๑)	—	—	๑.๕๖
๕. กรรมการอื่น ๆ	๕(๑)	๓.๒๔(๒)	๔(๑)	—	๘.๕๕(๑๐)	๕.๔๕
๖. ไม่เคยดำรงตำแหน่ง ใดเลย	๔๕(๕)	๘๓.๒๓(๔๖)	๒๘(๑๗)	๗๐(๒๘)	๗๖.๙๒(๕๐)	๗๓.๕๓
๗. กลุ่มเกษตรกร	๕(๑)	—	—	—	—	๐.๓๕
๘. ไม่ตอบ	—	—	—	—	๑๐.๒๖(๑๒)	๔.๖๗
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๑๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

การดำรงตำแหน่งในหมู่บ้านบางตำแหน่งจะช่วยให้ราษฎรมีประสบการณ์เกิดความมั่นใจและมีความรอบรู้มากขึ้น โดยเฉพาะการเป็นผู้ว่า ซึ่งคาดหวังใ้ความประสบการณ์ในการทำงานให้ส่วนรวมจะช่วยให้ประชาชนแสดงบทบาททางการเมืองใ้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากตาราง ๒๘ นี้ จะพบว่าราษฎรส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ใ้การดำรงตำแหน่งใด ๆ เลย (ยกเว้นตำบลหาดนางแก้ว) กล่าวคือราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๗๓.๕๓ / ไม่เคยดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ หรือตำแหน่งอื่นใดเลย คงมีราษฎรบางส่วนที่เคยเป็นกรรมการวัด และกรรมการโรงเรียน ซึ่งไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพทางภูมิศาสตร์ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ทำให้ราษฎรต้องแยกกันอยู่และไม่สามารถรวมกลุ่มเพื่อเข้าร่วมใ้กิจกรรมทางใ้ใด มีข้อสังเกตว่าราษฎรตำบลหาดนางแก้วมีส่วนร่วมใ้กิจกรรมมากกว่าราษฎรตำบลอื่น และมีการติดตามข่าวเกี่ยวกับการเงินมากกว่าตำบลอื่นอีกด้วย (ตาราง ๒๓) ซึ่งน่าจะมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าตำบลอื่นเช่นกัน

ตาราง ๓๐

ทานเคียงการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหัวหน้าคณะในการเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘ บ่อยครั้งเท่าใด

	ชานฉางแกว	เมืองเกา	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ๒-๓ ครั้ง	๒๕(๕)	๔๕.๔๕(๒๕)	๔๐(๑๐)	๓๗.๕๐(๑๕)	๕.๒๗(๕)	๒๓.๓๕
๒. ๔-๕ ครั้ง	๕(๑)	๑๐.๕๑(๖)	๔(๒)	๒.๕๐(๑)	.๘๕(๑)	๕.๒๔
๓. ๖-๗ ครั้ง	-	๑.๘๑(๑)	-	-	-	๐.๓๘
๔. มากกว่า ๗ ครั้ง	๑๐(๒)	๑๘.๑๘(๑๐)	๔(๑)	๒.๕๐(๑)	๕.๒๗(๕)	๓.๓๘
๕. ไม่เคยไปฟัง	๒๐(๑๒)	๒๓.๒๕(๑๓)	๔๘(๑๒)	๕๗.๕๐(๒๓)	๘๘.๐๓(๑๐๓)	๒๓.๕๒
๖. ไม่ตอบ	-	-	-	-	๒.๕๖(๓)	๑.๑๗
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

ในการสอบถามราษฎรว่า เคยฟังการหาเสียงเลือกตั้งหรือไม่ บ่อยครั้งเท่าใด ย่อมแสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประสิทธิภาพการหาเสียง ขณะเดียวกันแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คือความสนใจ และการที่มีโอกาสเรียนรู้ทางการเมืองจากผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยตรง

จากตาราง ๓๐ จะพบว่าราษฎรส่วนใหญ่ประมาณ ๒๓.๕๒ % ให้ความสำคัญกับการหาเสียงเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีขึ้นในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘ ซึ่งอธิบายได้ว่าราษฎรส่วนใหญ่ต้องออกทำไร่นา จึงไม่มีโอกาสฟังการหาเสียงมากนัก ประกอบกับการคมนาคมไม่สะดวก ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญ นอกจากนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถออกหาเสียงได้ครบทุกตำบล เพราะมีระยะเวลาจำกัดและที่สำคัญที่สุดก็คือ พฤติกรรมของการหาเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่ว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งและหัวหน้าคณะนิยมหาเสียงโดยการเลี้ยงสุรอาหาร และแจกสิ่งของให้ประชาชนมากกว่าจะออกไปกล่าวปราศรัย สำหรับในเขตเทศบาลปรากฏว่าราษฎรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการหาเสียงจำนวน ๘๘.๐๓ % ทั้งนี้เพราะราษฎรในเขตเทศบาลต้องประกอบการค้าตลอดเวลา ประกอบกับผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้เข้ามาหาเสียงในเขตเทศบาลเพราะทราบว่า ราษฎรในเขตเทศบาลจะลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครผู้หนึ่ง ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลกันทรมาถอน

ส่วนผู้ที่ตอบว่า เคยไปฟังการหาเสียงมีประมาณ ๓๕.๔๑ % ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ ๒๓.๓๕ % ตอบว่าไปฟังการหาเสียง ๒-๓ ครั้ง

ตาราง ๓๑

เหตุที่ท่านไปฟังการหาเสียง

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเกียน	เทศบาล	รวม
๑. ตั้งใจไปฟัง	๒๕(๕)	๔๗.๒๗(๒๖)	๔๘(๑๒)	๑๗.๕๐(๗)	๗.๖๕(๕)	๒๒.๕๕
๒. หัวกะแฉกชวนให้ไปฟัง	-	-	-	๕(๒)	.๘๕(๑)	๑.๑๗
๓. กำหนดผู้ใหญ่บ้านไปเรียกมาฟัง	-	๑.๘๖(๑)	-	-	-	๐.๓๕
๔. ผู้สมัคร เอาหนังสือมาคุยพร้อมกับการหาเสียง	-	๒๕.๐๕(๑๖)	๕(๑)	๑๗.๕๐(๗)	-	๕.๓๕
๕. อื่น ๆ	-	-	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๕
๖. บังเอิญ	๑๕(๓)	-	-	-	-	๑.๑๗
๗. ไม่ตอบ	๒๐(๑๒)	๒๑.๗๖(๑๒)	๔๘(๑๒)	๒๐(๒๕)	๕๐.๒๐(๑๐๖)	๒๕.๕๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๓๑ ในการสอบถามถึงเหตุผลหรือเหตุจูงใจราษฎรไปฟังการหาเสียง จะพบว่า ในจำนวนผู้ที่ไปฟังการหาเสียงได้คำตอบว่าตั้งใจไปฟังการหาเสียงมีประมาณ ๒๒.๕๕ % และให้คำตอบว่าไปฟังการหาเสียง เพราะผู้สมัคร เอาหนังสือมาคุยพร้อมกับการหาเสียง มีจำนวน ๕.๓๕ % แสดงให้เห็นว่าราษฎรส่วนหนึ่งให้ความสนใจกับการเลือกตั้งโดยตั้งใจไปฟังการหาเสียง เป็นสำคัญ ยกเว้นราษฎรในเขตเทศบาลให้คำตอบว่าตั้งใจไปฟังการหาเสียงเพียง ๗.๖๕ % ซึ่งจกัวน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่สนใจที่จะเขาไปหาเสียงในเขตเทศบาลจึงเป็นเหตุให้มีผู้สนใจฟังการหาเสียงเลือกตั้งน้อย นอกจากนี้มีราษฎรส่วนหนึ่งให้คำตอบว่าสนใจไปฟังการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะผู้สมัคร เอาหนังสือมาคุยพร้อมกับการหาเสียง ซึ่งแสดงว่าผู้ที่ไปฟังการหาเสียงบางส่วนให้ความสนใจกับภาพยนตร์ที่นำมาฉายมากกว่าจะตั้งใจไปฟังการหาเสียง

ตาราง ๓๒

การเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๙ ท่านจะไปลงคะแนนหรือไม่

	หาคณางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ไปแน่นอน	๕๕(๑๑)	๗.๒๗(๔)	๑๖(๔)	๓๗.๕๐(๑๕)	๑๒.๘๒(๑๕)	๑๙.๐๗
๒. ไป	๓๕(๗)	๘๑.๘๒(๔๕)	๖๘(๑๗)	๒๒.๕๐(๒๕)	๕๘.๙๗(๖๙)	๒๓.๕๒
๓. ยังไม่แน	๑๐(๒)	๑๐.๙๑(๖)	๑๖(๔)	-	๒๒.๕๐(๓๑)	๑๖.๗๓
๔. ไม่ไป	-	-	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๙
๕. ไม่ตอบ	-	-	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๙
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๑๐

ตาราง ๓๒ ในการสอบถามถึงความสมัครใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๙ ปรากฏว่าราษฎรส่วนใหญ่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะราษฎรทั้ง ๕ แห่ง ให้คำตอบว่าจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งแน่นอนถึง ๑๙.๐๗% และให้คำตอบว่าไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ๒๓.๕๒% ส่วนผู้ที่ให้คำตอบว่าไม่แนมีจำนวน ๑๖.๗๓% มีข้อสังเกตว่าราษฎรในตำบลหาคณางแก้ว ๕๕% ตอบว่าจะไปลงคะแนนเสียงแน่นอน ซึ่งมีจำนวนมากกว่ราษฎรในตำบลอื่น ๆ และแสดงให้เห็นถึงระดับความมั่นใจ ความเชื่อมั่นที่จะไปเลือกตั้งสูง เมื่อพิจารณาจากตาราง ๒๙ ที่ผ่านมก จะพบว่ราษฎรในตำบลหาคณางแก้วมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สูงกว่าราษฎรในหมู่บ้านอื่น ๆ กล่าวคือ ราษฎรในตำบลหาคณางแก้ว ๕๕% เกยค่างตำแหน่งกรรมการโรงเรียน กรรมการวัด ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการโครงการเงินฝิ่น กรรมการสภาตำบล ฯลฯ ประสพการณ์เหล่านี้ทำให้ราษฎรในตำบลหาคณางแก้วมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรอบรู้และมั่นใจที่จะมีส่วนร่วมทางการ เมืองสูงกว่ราษฎรในตำบลอื่น

ตาราง ๓๓

ท่านคิดจะเลือกผู้แทนราษฎรคนใดไว้แล้วหรือยัง

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. คิดไว้แล้ว	๒๐(๑๒)	๔๓.๒๘(๒๒)	๔๘(๑๒)	๒๖.๕๐(๒๕)	๔๔.๔๔(๕๒)	๔๔.๕๒
๒. ยังไม่คิด	๔๐(๘)	๔๔.๐๘(๒๗)	๔๘(๑๒)	๓๓.๕๐(๑๕)	๕๔.๓๐(๒๔)	๔๔.๐๒
๓. ไม่ตอบ	—	๓.๒๔(๒)	๔(๑)	—	๑.๘๕(๑)	๑.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๓๓ ในช่วงเวลาที่ทำการวิจัยเป็นระยะเวลาที่ใกล้วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว และผู้สมัครรับเลือกตั้งก็หาเสียงกันเต็มที่ น่าจะมีราษฎรบางส่วนตัดสินใจไว้แล้วว่าจะเลือกหรือลงคะแนนเสียงในบุคคลใด ผลจากการสอบถามถึงการตัดสินใจของราษฎรในอำเภออินทร์บุรีว่าคิดจะเลือกบุคคลใดไว้แล้วหรือไม่ ปรากฏว่ามีผู้ที่ตอบว่าคิดไว้แล้ว ประมาณ ๔๔.๕๒ % ส่วนผู้ที่ตอบว่ายังไม่คิดก็มีประมาณ ๔๔.๐๒ % ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน จากคำตอบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมในการเลือกตั้งก็คือว่า มีราษฎรจำนวนมากยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดไว้ และการตัดสินใจอาจจะเกิดขึ้นระยะ ๑-๒ วันก่อนการเลือกตั้ง หรือในวันเลือกตั้ง ทั้งนี้ ย่อมทำให้การตัดสินใจอาจจะไม่ถี่พอ ไม่ถูกต้องก็ได้ เพราะเป็นการตัดสินใจอย่างรวดเร็วหรือชั่วคราว ลักษณะเช่นนี้ยังทำให้การคาดคะเนผลการเลือกตั้งทำได้ยากลำบาก เพราะผู้ที่ยังไม่ได้ตัดสินใจมีจำนวนมาก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกระบวนการเลือกตั้ง มีข้อสังเกตว่า การที่ผู้ที่ยังไม่ได้ตัดสินใจมากเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าราษฎรกับพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย และการหาเสียงเลือกตั้งยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ อย่างไรก็ตามอาจเป็นไปได้ว่าพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งมีมากจนเกินไป ผู้สมัครรับเลือกตั้งหลายคนอาจเป็นนักการเมืองหน้าใหม่ ทำให้ราษฎรไม่ทราบว่าจะเลือกบุคคลใด สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกบุคคลใดไว้ อาจเป็นไปได้อีกแห่งหนึ่งว่า เป็นการง่ายสำหรับนักการเมืองที่จะให้เงินทองหรือสิ่งของเพื่อซื้อคะแนนเสียง

ตาราง ๓๔

การตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎรครั้งนี้ ท่านปรึกษากับบุคคลใด

	ทาคนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. กำนันผู้ใหญ่บ้าน	-	-	๘(๒)	๑๒.๕๐(๕)	-	๒.๓๒
๒. เพื่อนฝูง และญาติพี่น้อง	-	๓.๒๔(๒)	๒๔(๒)	๑๓.๕๐(๓)	๓๕.๕๐(๘๒)	๒๒.๑๘
๓. หัวหน้าแผนและนักการเมือง	-	-	-	-	-	-
๔. ไม่ปรึกษากับผู้ใด (เลือกเอง)	๕๕(๑๕)	๕๖.๓๖(๕๓)	๒๔(๑๒)	๒๓.๕๐(๒๓)	๒๑.๕๔(๓๒)	๓๒.๓๖
๕. ขอ ๑ และขอ ๒	๕(๑)	-	-	-	-	๐.๓๕
๖. ยังไม่รู้	-	-	-	-	.๕๕(๑)	๐.๓๕
๗. ไม่ตอบ	-	-	๔(๑)	๒.๕๐(๑)	๑.๓๑(๒)	๑.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ตาราง ๓๔ จะพบว่าราษฎรส่วนใหญ่มีการตัดสินใจที่แน่นอนและมีคามเชื่อมั่นที่จะตัดสินใจเลือกตั้งด้วยตนเอง โดยให้คำตอบว่าจะเลือกผู้แทนราษฎรโดยไม่ปรึกษากับผู้ใด (ประมาณ ๓๒.๓๖ %) และจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยปรึกษากับเพื่อนฝูงและญาติพี่น้อง (ประมาณ ๒๒.๑๘ %) โดยเฉพาะราษฎรในเขตเทศบาลให้คำตอบถึง ๓๕.๕๐ % ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมในการเลือกตั้งของราษฎรในเขตเทศบาลมักจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นกลุ่มพร้อม ๆ กัน และปรึกษากันก่อนที่จะเข้าไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ตาราง ๓๕

ถ้าเกิดฝนตกในวันเลือกตั้งวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๕ ท่านจะไปลงคะแนนเสียงหรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ไปแน่นอน	๓๕(๗)	๓.๒๕(๒)	๑๒(๓)	๓๐(๑๒)	๗.๒๕(๕)	๑๒.๘๕
๒. ไป	๓๐(๖)	๕๕.๕๕(๒๕)	๕๐(๑๐)	๕๕(๒)	๕๕.๓๐(๕๓)	๕๕.๑๕
๓. ยังไม่แน่	๑๐(๒)	๕๗.๒๗(๒๖)	๕๕(๑๑)	๗.๕๐(๓)	๒๘.๒๐(๓๓)	๒๘.๑๕
๔. ไม่ไป	๒๕(๕)	๓.๒๕(๒)	-	๕(๒)	๑๗.๐๕(๒๐)	๑๑.๒๕
๕. ไม่ตอบ	-	-	๕(๑)	๒.๕๐(๑)	๑.๗๑(๒)	๑.๕๖
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๓๕ พบว่าราษฎรส่วนใหญ่ยังแสดงความมั่นใจว่าจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๕ แม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้น เป็นคนว่า ฝนตก หรืออากาศร้อน ราษฎรส่วนใหญ่ให้คำตอบว่าจะไปเลือกตั้งแน่นอนแม้ว่าจะเกิดฝนตกในวันเลือกตั้ง (๑๒.๘๕ %) และให้คำตอบว่าจะไปเลือกตั้งมีประมาณ ๕๕.๑๕ % ส่วนผู้ที่ให้คำตอบว่ายังไม่แน่ใจมีประมาณ ๒๘.๑๕ % จากสถิติดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับตาราง ๓๒ แล้ว จะเห็นว่าถึงแม้จะมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นเป็นคนที่กินฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะมีผลทำให้ประชาชนจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยลง แต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น สรุปแล้วราษฎรส่วนใหญ่ที่ยืนยันจะไปเลือกตั้งแม้ว่าจะมีปัญหาลักษณะดังกล่าว

ตาราง ๓๖

ทัศนคติว่าการหาเลี้ยงในตำบลของท่านมีการแจกเงิน สิ่งของ หรือเลี้ยงดูราอาหารแก่ประชาชนบ้างหรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทพบาล	รวม
๑. มี	๑๐(๒)	๓๐.๕๑(๑๗)	๓๖(๕)	๕๒.๕๐(๒๑)	๓๓.๓๓(๓๕)	๓๕.๒๕
๒. ไม่มี	๕๐(๑๐)	๒๑.๕๒(๑๒)	—	๑๕(๖)	๑๘.๘๐(๒๒)	๑๕.๕๕
๓. ไม่ทราบ	๕๐(๘)	๕๗.๒๘(๒๖)	๒๐(๑๕)	๓๒.๕๐(๑๓)	๕๗.๐๑(๕๕)	๕๕.๕๒
๔. ไม่ตอบ	—	—	๕(๑)	—	.๘๕(๑)	๐.๕
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

จากตาราง ๓๖ พบว่าราษฎรเชื่อมั่นว่ามีการแจกเงิน สิ่งของ หรือเลี้ยงดูราอาหารให้แก่ประชาชน (ประมาณ ๓๕.๒๕ %) มากกว่า ผู้ที่ตอบว่าไม่มีการแจกเงินทองในตำบลของตน (ประมาณ ๑๕.๕๕ %) สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่ทราบมีมากถึง ๕๕.๕๒ %) ข้อสังเกต ราษฎรส่วนใหญ่ให้คำตอบว่าไม่ทราบน่าจะเป็นเพราะไม่กล้าตอบความจริงจึงตอบเลี้ยงไปว่าไม่ทราบ ทั้งนี้เพราะในทางปฏิบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๖ และหัวหน้าแผนส่วนใหญ่นำเงินทองและสิ่งของไปแจกประชาชนเกือบทุกตำบล

ตาราง ๓๗

แทนเคยติดตามผลการทำงานของผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรีชุกก่อนบ้างหรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ติดตามตลอดเวลา	๑๕(๓)	—	๔(๑)	๗.๕๐(๓)	๑.๗๑(๒)	๓.๕๐
๒. ติดตามบางครั้ง	๕๐(๑๐)	๔๓.๒๔(๒๔)	๒๐(๕)	๑๒.๕๐(๕)	๑๕.๖๖(๒๓)	๒๖.๐๗
๓. ไม่คอยติดตาม	๑๕(๓)	๒๕.๕๕(๑๕)	๑๖(๔)	๒.๕๐(๑)	๑๐.๒๕(๑๖)	๑๓.๒๓
๔. ไม่เคยติดตามเลย	๒๐(๔)	๓๐.๕๑(๑๗)	๕๖(๑๔)	๗๗.๕๐(๓๑)	๖๖.๖๗(๗๔)	๕๖.๐๓
๕. ไม่ตอบ	—	—	๔(๑)	—	๑.๗๑(๒)	๑.๑๗
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

พฤติกรรม การเลือกตั้งของราษฎรในอำเภอบินทร์บุรีจะมีประสิทธิภาพน้อยเท่าใด น่าจะขึ้นอยู่กับ การติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรีชุกก่อนบ้างจะช่วยให้ราษฎรมีความรู้ (Political Knowledge) และสามารถประเมินผลได้ถูกต้องว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดมีผลงานมากน้อยเท่าใด ดีหรือไม่ อันจะมีผลต่อการเลือกตั้งในครั้งนั้น เช่น ถ้าพบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดไม่มีผลงาน หรือออกความวุ่นวายในรัฐสภา ราษฎรอาจตัดสินใจต่อต้าน (Sanction) โดยไม่ลงคะแนนเสียงให้ หรือไม่ให้ความร่วมมือ หรืออาจจะวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นในทางไม่ดี หรืออาจชักชวนเพื่อนบ้านไม่ให้เลือกตั้งบุคคลผู้นั้นอีก

จากตาราง ๓๗ พบว่าราษฎรส่วนใหญ่ (๕๖.๐๓%) ไม่เคยติดตามข่าวการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลย และมีจำนวนน้อย (๑๓.๒๓%) ที่ตอบว่าไม่คอยติดตาม เมื่อพิจารณาถึงราษฎรที่ตอบว่าติดตามผลการทำงานบางครั้งมีจำนวน ๒๖.๐๗% และตอบว่าติดตามตลอดเวลามีจำนวน ๓.๕๐% แม้ว่าจำนวนราษฎรติดตามผลการทำงานจะมีน้อย แต่ก็จัดว่าเป็นจำนวนที่น่าพอใจ (๒๕.๕๗%) อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าราษฎรที่อยู่ในเขตตำบลใกล้เคียงอำเภอ (หาดนางแก้ว ๕๐% และเมืองเก่า ๔๓.๒๔%) ตอบว่าติดตามผลการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากกว่าราษฎรในเขตตำบลไกลอำเภอ (นนทรี ๒๐% และวังตะเคียน ๑๒.๕๐%) ทั้งนี้เป็นไปโดยลักษณะที่ตั้งไกลความเจริญทำให้ราษฎรมีโอกาสทราบความเคลื่อนไหวได้มากกว่า ส่วนราษฎรในเขตเทศบาลมักจะสนใจแต่การทำมาหากิน จึงมีจำนวนมาก (๖๖.๖๗%) ที่ตอบว่าไม่เคยติดตามข่าวการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลย

๕. ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเมืองและการปกครอง

ตาราง ๓๘

ทัศนคติของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กำลังหาเสียงอยู่ในตำบลของท่านจะทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้หรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ทำได้มาก	๕(๑)	๑๑.๘๖(๑)	๔(๑)	—	๓๕.๕๐(๔๖)	๑๗.๕๑
๒. ทำได้บ้าง	๗๕(๑๕)	๖๕.๐๘(๓๘)	๖๔(๑๖)	๕๒.๕๐(๑๗)	๒๐,๖๘(๗๑)	๖๑.๐๘
๓. ทำไม่ได้	๑๐(๒)	๒๗.๒๗(๑๕)	๑๖(๔)	๕(๒)	๑.๗๑(๒)	๕.๗๓
๔. ทำไม่ได้เลย	๑๐(๒)	๑.๘๖(๑)	๘(๒)	๑๗.๕๐(๗)	—	๔.๖๗
๕. ไม่ตอบ	—	—	๘(๒)	๓๕(๑๔)	๑.๗๑(๒)	๗.๐๐
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๑)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

ในระบบการเมือง ความเชื่อมั่นในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อถือนโยบายการหาเสียงของผู้สมัครที่จะมีผลกระทบต่อตัวประชาชนโดยตรง

จากตาราง ๓๘ ปรากฏว่า ราษฎรส่วนใหญ่จำนวน ๖๑.๐๘ % เชื่อมั่นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้บ้าง และจำนวน ๑๗.๕๑ % เชื่อว่าจะสามารถทำตามคำมั่นสัญญาได้มาก ส่วนผู้ที่เชื่อว่าผู้สมัครไม่สามารถทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้มีจำนวนน้อยประมาณ ๕.๗๓ % แสดงให้เห็นว่า ราษฎรส่วนใหญ่เขาใจขอเท็จจริง ใดก็และมีความเชื่อมั่นต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งมากพอสมควร

ตาราง ๓๕

ที่กล่าวหาว่า "การ เมือง เป็นเรื่องสกปรกหรือเป็นเรื่องนักรการเมือง ประชาชนไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว"
ทัศนคติว่าประชาชนควรไปยุ่ง เกี่ยวหรือไม่

	หากนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. ควร	๕๕(๑๑)	๖๑.๘๒(๓๔)	๕๖(๑๔)	๒๓.๕๐(๑๑)	๓๖.๗๕(๔๓)	๔๓.๕๖
๒. ไม่ควร	๒๐(๔)	๔.๐๘(๕)	๒๘.๘(๗)	๑๕(๖)	๕๑.๒๔(๖๐)	๓๑.๔๑
๓. ไม่ทราบ	๒๕(๕)	๒๘.๐๘(๑๖)	๑๒(๓)	๕๗.๕๐(๒๓)	๑๑.๑๑(๑๓)	๒๓.๓๕
๔. ไม่ตอบ	—	—	๔(๑)	—	๘๕(๑)	๐.๗๘
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๔๐)	๑๐๐(๑๑๓)	๑๐๐

ทัศนคติหรือความเชื่อมั่นต่อระบบการเมือง เป็นสิ่งสำคัญต่อการมีบทบาททางการเมืองของประชาชน จากประวัติศาสตร์ทางการเมือง การรัฐประหารหลายครั้งมักอ้างความไม่ค้ำจุนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเมืองไทยเป็นเรื่องพวกพ้องการแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว จนมีคำกล่าวหาว่า การเมือง(ไทย) เป็นเรื่องสกปรก ซึ่งชาวบ้านหรือคนใด ๆ ไม่ค่อยอยากเข้าไปยุ่ง เกี่ยวเพราะอาจตกเป็นเครื่องมือหรือได้รับสิ่งที่ไม่คิดตอบแทน

ตาราง ๓๕ พบว่าประชาชนในท้องถิ่น ๓ ตำบล ตอบว่ายังคงมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบทางการเมือง หรือแสดงว่าประชาชนไม่เชื่อว่าการเมืองเป็นเรื่องสกปรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าได้รับทราบข่าวหรือได้เห็นความไม่ค้ำจุนของการเมืองน้อยมาก ลักษณะเช่นนี้มักจะแสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่แม้จะมีความรู้เกี่ยวกับระบบการเมืองน้อย แต่มีความเชื่อมั่นมาก (Political Trust) จึงต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับค่อนข้างมาก แต่ทว่าลักษณะดังกล่าวตรงข้ามกับทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาล ซึ่งส่วนใหญ่ประมาณ ๕๑.๒๔ %ตอบว่าไม่ต้องการเข้าไปยุ่ง เกี่ยวทางการเมือง ลักษณะเช่นนี้อาจอธิบายได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาล อยู่ใกล้กับแหล่งความเจริญ ได้ทราบข่าวความไม่ค้ำจุนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และของระบบการเมืองมาก และอยู่ใกล้ชิดกับข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมือง จึงได้รับผลกระทบมากกว่าประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลความเจริญ ประกอบกับประชาชนมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ต้องประกอบอาชีพจึงไม่อยากยุ่ง

เกี่ยวกับการเมือง หรือการประกอบอาชีพอาจถูกกลั่นแกล้งได้ ถ้าไปขัดผลประโยชน์นักการเมือง ดังนั้น
 ประชาชนในเขตเทศบาลจึงไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง จำนวน ๕๑.๒๔ % มากกว่าจะเข้าไป
 เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๖.๗๕ % โดยสรุปแล้ว ชาวลาวใต้วัดประชาชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่มีลักษณะ
 ไม่เชื่อมั่นในระบบการเมืองเป็นสิ่งดีงาม (Political Distrust) และต้องการปลีกตัวจาก
 การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Alienation)

ส่วนราษฎรในตำบลวังตะเคียน ตอบว่ามีความต้องการเข้าร่วมส่วนร่วมทางการเมือง ๒๗.๕๐ %
 มากกว่าไม่ต้องการเข้าร่วม ๑๕ % แต่ราษฎรวังตะเคียนจำนวนมาก ๕๗.๕๐ % ตอบว่าไม่ทราบ ทั้งนี้
 อาจเป็นเพราะราษฎรมีระดับการศึกษาต่ำกว่าราษฎรตำบลอื่น ๆ และลักษณะภูมิประเทศไม่สะดวกในการคมนาคม
 เมื่อพิจารณาจากตาราง ๓๗ พบว่าราษฎรตำบลวังตะเคียนไม่เคยติดตามผลการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎร มากกว่าราษฎรในตำบลอื่น ๆ

โดยสรุปแล้ว ราษฎรทั้ง ๕ แห่ง มีความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมือง ๔๓.๕๖ % มากกว่า
 ไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง ๓๑.๕๑ % ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองมากพอสมควร

ตาราง ๕๐

กรณีที่บ้านเมืองมีปัญหาทุกวัน การไต่ทวนเข้ามาปกครองโดยวิธีเจียมขนาดแบบจอมพลสฤษดิ์
 ชนวิชัย ท่านเห็นด้วยหรือไม่

	หาดนางแก้ว	เมืองเก่า	นนทบุรี	วังตะเคียน	เทศบาล	รวม
๑. เห็นด้วยอย่างมาก	๓๐(๖)	๗.๒๗(๕)	๘(๒)	๑๐(๕)	๕.๑๓(๖)	๘.๕๖
๒. เห็นด้วย	๓๐(๖)	๓๘.๑๘(๒๑)	๕๒(๑๓)	๕๓.๘๕(๒๓)	๕๗.๐๘	
๓. ไม่เห็นด้วย	๒๐(๔)	๗.๒๗(๔)	๓๖(๙)	๗.๕๐(๓)	๑๖.๒๔(๑๕)	๑๕.๑๘
๔. ไม่ทราบ	๒๐(๔)	๕๓.๒๗(๒๖)	๕(๑)	๓๗.๕๐(๑๕)	๒๓.๕๓(๒๘)	๒๘.๗๙
๕. ไม่ตอบ	-	-	-	-	.๘๕(๑)	๐.๓๙
รวม	๑๐๐(๒๐)	๑๐๐(๕๕)	๑๐๐(๒๕)	๑๐๐(๕๐)	๑๐๐(๑๑๗)	๑๐๐

การขัดแย้งกันเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่งในการเมืองระบอบประชาธิปไตย ซึ่ง
 ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการแสดงความคิดเห็นและความเชื่อ โดยปกติเมื่อคนเรามีความเห็น
 ต่างกัน หรือขัดแย้งกัน การใช้เหตุผลตัดสินข้อขัดแย้งย่อมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการไต่ทวนดูถึงข้อ
 กลง เมื่อมีการขัดแย้งกันจำเป็นที่บุคคลจะต้องรู้จักประนีประนอมผ่อนปรน พึ่งกันเพื่อที่ ๒ ฝ่ายอยู่ด้วยกันได้
 อย่างมีสันติสุข แต่ในประเทศกำลังพัฒนาทางการเมืองอย่างเช่นประเทศไทย โดยเฉพาะในยุคตื่นเสรีภาพ
 ประชาธิปไตย จนมีบางคนมองเป็นระบอบอนาธิปไตย จะพบว่ามี การขัดแย้งกันมาก เพราะประชาชนมีสิทธิ
 เสรีภาพที่จะคิดอย่างไรก็ได้ และประชาชนยังขาดประสบการณ์ในการเจรจาต่อรองในการประนีประนอมหา
 ข้อยุติ ประกอบกับสื่อมวลชนใ้มีส่วนกระตุ้นประชาชนให้ทราบถึงความขัดแย้งกันและบ่อยครั้ง สร้างความ
 ตระหนกให้กับประชาชน จนกระทั่งคนไทยเคยชินกับการบริโภคความตึงเครียดของชาวหนังสือพิมพ์ซึ่งมีลักษณะ
 เป็น Psychological Consumption อันจะมีผลต่อความพึงพอใจทางจิตวิทยา (Psychological
 Satisfaction) ดังนั้น ในช่วงเวลาใดที่ไม่มีตัวข่าวที่นำเสนอใจอาจจะพบว่า สถิติการจำหน่ายหนังสือพิมพ์
 ลดลง

ความขัดแย้งและการสร้างข่าวซึ่งเกิดจากความตื่นตระหนกอาจเรียกของความสนใจจากประชาชนได้ก็จริงอยู่ แต่ทว่าโลกอื้อให้เกิดความสับสน โดยเฉพาะสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมเกษตรที่นิยมความสงบและมีลักษณะอนุรักษนิยม ประชาชนบางกลุ่มจึงเห็นว่า การขัดแย้งกันเป็นความวุ่นวาย เป็นการแก่งแย่งชิงผลประโยชน์ส่วนตัว และไม่พอใจต่อระบบการเมืองการปกครองที่เป็นอยู่ กล่าวคือคนไทยนิยมความสงบเรียบร้อย ดังนั้นสิ่งที่มีความวุ่นวาย มีพิธีของมาก ๆ จึงไม่ได้รับความนิยมในหมู่คนไทยบางกลุ่ม ประกอบกับความดำริในการปกครองในยุคสมัยปฏิวัติของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่ทำให้บ้านเมืองสงบ รวบรวม ปรากฏการณ์ ไทยบางกลุ่มจึงมีลักษณะนิยมการปกครองเผด็จการแบบสมัยจอมพลสฤษดิ์ ไม่น้อย

จากตาราง ๔๐ เมื่อสอบถามประชาชนถึงกรณีความบ้านเมืองไทยยุคเสรีภาพเบงบานเต็มที่มีปัญหาขัดแย้งวุ่นวายไปหมด สมควรให้ทหารเข้ามาปกครองแบบจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ หรือไม่ ปรากฏว่าราษฎรส่วนมากเห็นด้วยกับการที่จะให้มีการปกครองแบบจอมพลสฤษดิ์ ทั้งเห็นด้วยอย่างมากและเห็นด้วย ประมาณ ๕๕.๒๔ % และมีเพียงจำนวนส่วนน้อยที่ตอบว่าไม่เห็นด้วย (๑๕.๑๘ %) ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าประชาชนในเขตอำเภอบินทร์บุรีไม่นิยมความขัดแย้งที่มีความวุ่นวายมากนัก จึงเห็นด้วยกับการปกครองแบบจอมพลสฤษดิ์ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าประชาชนในอำเภอบินทร์บุรี ต้องการผู้นำที่เข้มแข็งเด็ดขาดมากกว่าผู้นำที่มีความชอบธรรมซึ่งมาจากการเลือกตั้ง แต่ไม่เข้มแข็งเด็ดขาด เรื่องนี้น่าศึกษาต่อไปว่าเป็นลักษณะทั่วไปของคนไทยหรือไม่